

RAHNUMA

Tel.: Washington Heights 2460

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 165 Audubon Avenue, New York, N. Y.

Entered as second-class matter Aug. 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Mar. 3, 1879.

Vol. XII, No. 12, June 7, 1930

Հիւլ 12, Նո. 12, Յունիս 7, 1930

ՐԱՀՆԻՒՄԱՆԸ ԵՏՐԷՍԻ

Րաճնիւմանը վէ Յ. Գ. Գրիգորեանըն էս—
րէսիսէ թէքրարէն պիր թէպալլաթ լազըմ
կէլիլ տիր: Հէր իքիսինին տէ եէնի էտրէսի ա—
թիտէրի տիր:—

165 Audubon Avenue
New York, N. Y.

Վէ թէլէֆօն:—

Washington Heights 2460

ՊԵՅԱՆ Ը ԹԵՇԷՔԻՒՐ

Րէֆիգիւմից Նոյր Աւետարեի (Հալէպ) Ապր. 5. թիւ 7 նոմէրօսընը սոյքի քիւլիյէն 75ինճի
սէնէ ի տէվրիյէմիլէ Հասր էթմիլ օլուպ' ան—
տէ դատիմ տօսթ վէ արգաաաշլարըմըդաան
Տօզ. Մէրիլ, Փրօֆ. 2. Պէզնեան, Տօզ. Գ.
Սարգիսեան, Վեր. Կ. Յարութիւնեան, Տօզ. Ս.
Ճէպէնեան, Վեր. Կ. Քէթէնեան, Վեր. Յ.
Շնորհօքեան վէ Պրն. 1. Ա. Լիւտեան թազտիր
եօլու պէնտլէր հազարապ, քէզալիք Ապրիլ 13
Կիրակի էօյլէտէն սօնրա Ապրիլի քիլիսէսինտէ
պիր Հանդէս իճրա էտիպ' օրատա տարի 1000
զատար տօսթլար իլէ պէրապէր քէնտի նէճիպ
հիսսիյաթլարընը իպրապ էթմիլչէր տիր: Պու
էննատա Փարզըն եէրլէրտէն տօսթլար մէք—
թուլար վէ կիւզէլ շիրլէրլէ քէնտի հիսսիյաթ—
լարընը իպրապ էթմիլչէր տիր:

Պունրարըն ճիւմլէսինին տէ իզհար էթաիք—
լի իալիս մուհապալթի թազտիր իլէ էզ տի
ու ճան թէչէքիւրաթըմը արզ էտէրիմ:

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆ ՊԻՐԱՏԻՐԼԵՐԻՄԻՋԷ

Կէչէն կիւն Դաշնակցական կուսակցութիւ—
նըն օրկանը օլան Հայրենիք տէ մէքիւր կու—
սակցութիւնըն մազսէտ վէ մէսլէքինի իյզաճ է—
տէն վէ Պրն. Ֆէրահեան թարաֆընտան եազր—
լան ճալիպ ի տիգաթ պիր մէզալէ օլուտուզ
(Մալիս 8, Մալիս 9): Անտէ կուսակցութիւնըն
մազսէտի Ազգային Ազատագրութիւն էանի մի—
լէթին իսթիլլալիյէթի օլուրընըն թէչէյա էտէ—
րէք, պու մազսէտի էլտէ էթմէք իչիւն կու—
սակցութիւնըն ազատըզ հիսսինի հէր քէտտէ ու
յանտըրմազա չալըշլարըզ, վէ պունու իչիւն
լալըմ կէլէն Ֆէտաքեարըզըն իճրա էթմէչէ հէր
քէսի սէվզ էթտիյի, վէ պու մազսէտ էօնիւտէ
տուրան մանիէլլիլէն շտիտ թարիլլէրլէ տէֆ
էթմէյէ չալըշլարընը վէ հէր պիր ազալը պու
մէզալէրտէ թալիմ էթմէք իչիւն միւնասիպ
վէ միւլէսիւր վաաթթալար զուլլանաճալընը իյ—
զաճ էյլէմիլ տիր:

Պիզէ մազսէտ էյի վէ իթթիւրապ էտիլէն
տէօրթ վաաթթալար իլէ պազըշտա փէք մազուլ
տըր: Միլլէթին իսթիլլալիյէթի էյի պիր մազ
սէտ տիպ. պունու էհալի արասընտա փրօֆա—
կանտա էթմէք, պունու իչիւն շէվզ վէ շէթա—
րէթ իլէ Ֆէտաքեարըզըն հազըր օլմազ, անըն
էօնիւն չըզաճազ մանիէլլիլէն մէյուս օլմա—
յուպ անլէրին տէֆինէ չալըշլար վէ պիլճիւմլէ
տալարըն կուսակցութիւն մազսէտինէ տալի
թալիմ էթմէք պունլար զալլէրլէ միւնաթահէն
վէ մազուլ շէյլէր տիր: Վէ պու ճիհէթլէրտէ
Դաշնակցութիւն քէմալ ը սատաղաթլէ չալըշ—

մագտաւ տւր: Քէնտի մագսէտ վէ մէսլէյինի փրօփականտաւ էթմէքտէ պիր գուսուր գօյմագ: Անըն ազաւարը չէվգ ու չէթարէթլէ վէ ազիմ ֆէտաքեարլըզլա կուսակցութիւնըն մագսէտինէ խըտմէթ էտէրլէր, մուսվէնէթ լազըմ կէլ-տիքտէ ֆագիրլէրի վէ գէնկինլէրի քէմալ ը սէ-խալէթլէ խանէ էտէրլէր: Վէ կուսակցութիւնըն օրկանը օլան կազէթալար, ազաւարը թէնվիր վէ թալիմ էթմէք իշիւն ազտ էտիլէն իծթիմալարըն իլանը իլէ տօլու օլուր: Պուսլար փէք կիւզէլ: Միլլէթէ խըտմէթ էթմէք իսթէյնլէր պէօյլէ չէվգ վէ ֆէտաքեարլըզլա վէ իզտամ վէ սէպաթ իլէ իշլէմէք կէրէք տիրլէր: Դաշնակցութիւն պու խուսուսլարտա տիկէր կուսակցութիւնլա-րա պիր նիւմունէ մագամընտա տուրապիրի:

Պու միւնասէպլէ Դաշնակցութիւնըն մէս լէյինի թամիզ վէ թահլիլ էտէրքէն, անլէրին մէպտէ վէ մէսլէքլէրինտէ պիր դաշ նօզթա նա-զար ը տիզգաթըմըզ ճէլպ էթմիշ օլուպ՝ ան-լէրի մէգթիւր կուսակցութիւնըն ճիտտի միւ-թալէստընա սամիմի պիր սուրէթտէ արզ ու թագտիմ էթմէք իսթէրիզ:

Պու զիքը էտէճէյիմիզ նօզթալարտա պիզ հանըմըշ իսէք, եանըշըմըզ տօզրուլթմալա հազըր իզ, լաքին էյէր եանըմայօր իսէք, Դաշ-նակցական պիրատէրլէրիմիզին անլէրի ճիտտի պիր սուրէթտէ միւթալէա էթմէլէրինի տէ ար-զու էտէր իզ:

Ա. Ձանըմըզ Դաշնակցականլար քէնտի մէպտէլէրինին էհէմմիլէթինի օ գատար եիւք-սէլտիյօրլար քի քէնտի նազարլարընտա պաշ-դա մագսէտլէրին պիր էհէմմիլէթի գալմայօր: Անլէրին նազարընտա ազգասէր Հայլար իշիւն միլլէթին ազատագրութիւնընտան եիւքսէք պիր զայէ մէվնուտ տէյիլ տիր: Անըն ազաւարըն-տան պիրի պիր տէֆա Հայրեմիքտէ, «Դաշնակ-ցական օլմայան հագիրգի Հայ օլմագ» տէյու պէյան ը էֆքեար էթտի: Պաշգա պիր ազա պի-զէ, «Պէնիմ տինիմ տէ, Ալլահըմ տա, Քրիստո-սըմ տա միլլէթիմ վէ օնուն ազատութիւնը տըր» տէտի: Պու եազընտա պէլլի պիր ազգային ճաշ-կերոյթ էնաաքընտա պիր զաթ, «Պու կիւն պի-զէ էյի նկարագիր լազըմ տըր» տէյու սէօյլէ-տիքաէն սօնրա միլլէթիմիզին էն միւթէպէր սի-մալարընտան պիրի գալըզպ, «Պու կիւն միւ-լէթիմիզէ նկարագիրտէն էվլէլ ազատութիւն լազըմ տըր» տէտի: Դաշնակցական պիրատէր-լէրիմիզին նազարընտա միլլէթին պաշգա իհ-թիյաճլարը իւզէրինէ տիւլիւնէլէր վէ օլ պապ-

տա էտիլէն իանէլէր սօնու սօնու Դաշնակցու-թիւնըն մագսէտինէ խըտմէթ էթմէլի տիր: Պու նըն իշիւն քիւլսէլէրին, մէքթէպլէրին, Հայ-րեակցական Միւլթիւնլէրին վէ սաիլէնին գօնթօլընը քէնտի էլլէրինէ ալմալա չալըշ-յօրլար:

Պէլքի պու թէչէպպիւսիւն պիր սէպէպի տէ պիր տէֆա Հայրեմիքտէ իյզահ էտիլէն չու ֆիքը տիր քի, Հայաստանըն մէշրու հիւքիւմէ-թի էլիւվմ Դաշնակցական կուսակցութիւնըն էլինտէ տիր տէնիւմիշ իտի:

Էկէր պու գըյասլարըմը տօզրու իսէ, Դաշ-նակցական պիրատէրլէրիմիզ հանըլլօրլար: Վագտա պիր քիմսէ պիր կիւզէլ մագսէտէ ճան ու կէօնիւլտէն գապիլըրսա օնու տիկէր ճիւմլէ մագսէտլէրտէն եիւքսէք սայար: Լաքին էյէր պու զաննընա կէօրէ իշլէրսէ չօգ կէչմէզաէն հագիրգաթ ու հալ (իւրդութիւն) էօնիւնտէ եա-նըլալընը կէօրիւր:

Միլլէթիմիզին իհթիյաճաթը պէօյիւք վէ միւթէնէվլի տիր: Ազատութիւն, թալիմ ու թէրպիլէ, տինի վէ բուհանի վէ ալալազի հա-յաթ, սէրվէթ, ալիւ հայաթը, վէ սաիլէ: Իմտի թապիր տիր քի պու տաիրէլէրին հէր պիրինտէ մէրազը ուլյանանլար անլէր իշիւն շիրքէթլէր թէչքիլ էտէճէլէր, վէ պու շիրքէթլէրտէն հէր պիրի քէնտի տաիրէսինէ վագֆ ը նէֆա էտէ-ճէք: Իմտի պու հէյէթլէրտէն հէր հանկի պիրի հալընը քէնտինին տաիրէսինտէն պաշգա տի-կէրլէրի էհվէն վէ էհէմմիլէթսիզ կէօրիւրտէ հանըլլը: Անճագ պուսլարըն հէր պիրի քէնտի մագսէտինի իլէրի սիւրմէյէ չալըշըքէն տի-կէրլէրինէ տէ հիւրմէթ էթմէքլէ տիր քի միւ-լէթին էն վասի մէնֆաաթը թէչմին էտիլէճէք տիր: Միլլէթիմիզին իհթիյաճաթը միւթէնէվ-լի վէ միւթէատտիտ օլտըզը կիպի օլ իհթիյա-ճաթըն տէֆինէ չալըշան հէյէթլէր տէ միւթէ-նէվլի վէ միւթէատտիտ օլտըրա վէ պուսլարըն էիւքսէք խայրը թէչմին էտիլմիշ օլուր:

Բ. Ձանըմըզ Դաշնակցութիւնըն պիր հանըլլը տա չուրատա տըր. — Միլլէթին մէն-ֆաաթընա մուզիրը տէյու կէօրալիւլի թէհլի-քէլէրին թէչսիրինի մահվ էթմէք իշիւն, «տէ-ոօր վէ սիւահ» գուլլանմայը տա ճալիզ սայը-յօր. — պու փէք թէհլիքէլի պիր հանըշ տըր: Տէոօր եալոտ ինլիլիզէ քէրըրիզմ չու տըր քի

պիր Ֆէրտ եա պիր հէյէթ պաշգա պիր Ֆէրտին քէնտի մագսէտինին էօնիւնտէ պիր մանիէ օլտըղնա էմին օլուրսա, օնը գօրգուտարագ վէլաղըմ կէօրիւրսէ անը թէլէֆ էտէրէք օրթա-տան գալտըմալը տըր: Պու զայէթ թէհլիքէլի պիր մէսլէք տիր: Պիր Ֆէրտին եա պիր հէյէթին միլլէթին մէնֆաաթընա մուզիրր օլտըղընը քի՞մ թային էտէճէք: Պունը պիրթապի Դաշ-նակցութիւնըն րէսմի հէյէթի թային էտէճէք: Եա պու հէյէթ քէնտի գարարընտա եանըլըր-սա... օլ գէման տէնօր իլէ միլլէթէ մուզիրր օլմայան պիսուչ պիր քիմսէյի պէլքիտէ միլլէ-թէ մէնֆաաթըլ օլան պիր քիմսէյի թէլէֆ էթ-միլ օլուրլար: Տիկէր թարաֆտան շու սիւալ կէլիլ.— միլլէթէ մուֆիտ վէ մուզիրր օլանը թային էթմէք սէլահիյէթինի Դաշնակցութիւնէ քի՞մ վէրմիլ տիր: Վէ միլլէթին Ֆէրտէրինին հայաթընը քէսմէք սէլահիյէթինի քէնտինէ քի՞մ վէրմիլ տիր: Բէսմի հիւքիւմէթլէր պու նէվ պիր սէլահիյէթէ մալիք տիրլէր, լաքին ան լէր արտ օլտըղլարը միլլէթլէրին րէյ ու րիզա-սը իլէ օ սէլահիյէթէ մալիք տիրլէր: Էրմէնի միլլէթի՝ Դաշնակցական կուսակցութիւնէ պէօյ լէ պիր սէլահիյէթ վէրմէմիլ տիր: Պինսէն ա-լէյ հէօյա միլլէթին սէլահիյէթի իլէ կիպի էֆրատ ալէյհինտէ ճէպը վէ սիւահ գուլլան-մալարը զայր ի մէշրու տըր: Պիղճէ Դաշնակ-ցական կուսակցութիւն պու տէնօր վէ սիւահ մէսլէյինի թէրք էթմէլի տիր:

Միլլէ իշլէրիմիղտէ գուլլանաճաղըմը քն գուլլէթի սիւահ մուհապպէթ, պուրհան, խըտ մէթ, հագգ վէ հագիգաթ վէ լիյագաթ տըր: Պախուսուս միլլէթիմիղին չիմտիքի պուլուն-տուղու ահվալ արասընտա տէրօրիզմ, սիւահ իսթիմալը, պիրի պիրիմիղէ տիւշմէք, վուրուպ չարփմաղ անձնասպանութիւն ճինայէթինէ միւսալի տիր:

Գ. Չաննըմըղճա Դաշնակցութիւնըն պիր խաթասը տա քէնտի մէպտէլէրինի միլլէթիմիղ արասընտա փրօփականտա էթմէք ճիհէթինտէ տիր: Պիղիմ անլատըղըմըգա կէօրէ Դաշնակցու-թիւն խուսուսա գաղթականլար արասընտա քի-լիսէ վէ մէքթէպ իշլէրինի էլլէրինէ ալըպ, քէն-տի մէպտէ վէ մէսլէլէրինի օլ եօլտա միլլէ-թին վէ կէլէճէք նէսլին Ֆիքրի վէ գալպի իւ-գէրինէ Էրէլէտիրմիյէ չալըլըյօրլար: Վէ ազ-տէմճէ իյզահ էթտիյիմիղ տէրօրիզմ վէ սիւահ իսթիմալը մէսլէյինի կուսակցութիւն թէրք էթ-մէմիլ օլտըղը սէպէպտէն, կէրէք քիլիսէ կէ-

րէք մէքթէպ իշլէրինտէ սըրասը տիւշտիւքճէ օլ մէսլէք իթթիխազ օլունույօր: Նէթիճէսի իսէ կվէլա միւսաֆիր օլտըղըմըգ միլլէթլէր արա-սընտա պիղէ զիւլ կէթիրէճէք միւնադաալար վէ արպէտէլէրին վուգուը տըր: Պու հալլարտան տօլայը նիչէ տէֆա Դաշնակցութիւնըն միւ-նէվվէր Ֆիքրի ազալարը քէնտիլէր տէ էսէֆ պէյան էթմիլլէր տիր: Լաքին շու սահիհ տիր քի պու ահվալ Դաշնակցութիւնըն չիմտիքի մէս-լէյինի մանթըգի վէ գարուրի պիր նէթիճէսի տիր:

Շիմտիքի մէսլէք իւղէրինէ մէքթէպլէրտէ փրօփականտա եափմանըն տահա պէօյիւք պիր զիյանը վար տըր: Կէլէճէք նէսլի, Ֆիքրլէրի տահա թաղէ վէ սատէ իքէն, ինթիգամ, քէրօ-լիզմ, սիւահ չէքմէք, պիղտէն ֆարըլը էֆ-քեարտա պուլունանլարա տօղրու նէֆրէթ վէ էմուալը հիսսայաթլա տօլտուրմազլա միւսթազ-պէլ իշիւն նէճիպ, ադիլ, առիլ, պիր նէսլ հա-զըրլամադտան զիյատէ, չէթէլիյէ եազըլըր պիր նէսլ հազըրլամըլ օլույօրըլ: Պիր չէհրտէ Էրմէնիլէրէ զայէթ տօսթ օլան Ամէրիգալը միւ-թէպէր պիր գատըն իլէ գօնուշուրքէն, օ պանա տէտի, «Պու չէհրտէ պիր Ֆէքթօրիտէ պիր չօգ Էրմէնիլէր իշլէյօր: Օլ Ֆէքթօրինին ֆօրմէնի (նազըրը) կէչէն կիւն պանա, պու Էրմէնիլէր աճայիպ պիր էհալի տիրլէր. արալարընտա ճիւղի մուխալիֆէթ օլսա հէման պիրիպիրլէ-րինէ պըշազ չէքիյօրլար, տէտի: Աճէպա պու-նըն սէպէպի նէ՞ տիր» տէյու սօրտու գատըն մէրազ իլէ:

Պիրիպիրլէրիմիղէ սիւահ չէքմէքտէն տա-հա պէօյիւք ֆաղիլէթլէր, չէճաաթլար վար տըր: Իմտի չօճուգլարըմըգա տէրօրիզմ թալիմ էթմէլէ պիղ քէնտի միլլէթիմիղին հայաթը-նա գաստ էթմիլ օլույօրըլ: Մահգա խտամ ը նէֆս ճիւնայէթի տիր պու:

Կէչմիլտէ պու ճիհէթլէրտէ վուգու պուլ-մուշ օլան նախօշ ահվալը ունուտալըմ, լաքին չիմտէն սօնրա տա օլ խաթալարա տիւշմէյէլիմ: Միլլէթիմիղին իհթիյաճաթը միւթէնէվվի վէ միւթէատտիտ տիր: Պու տիւշկիւն միլլէթիմի-պին քէտէրինի թախֆիլի իշիւն օնա պիր գատէհ սօղուգ սու վէրէնին իւճրէթի զայ օլմայաճազ տըր: Բիմի օնուն սիյասի ահվալընա մէրազ էտիպ էլինտէն կէլէնի եափմազ իսթէր, քիմի օ-նուն Էլթիմլէրինի գայըրըր, քիմի օնուն քի-լիսէսինէ խըտմէթ էտէր, տիկէրլէր սիւպեանը թալիմ, փէրվէրտէ էտէր, պաշգալար օնուն րու

հանի հայաթները իհնայա չալընը, քիմի աէ օ-
նուն զարուրէթինի տէֆ իչին անա պարագա-
լար եափուրը, պաշգասը խաթալարընը թէ-
սալի էտէր, քիմի թրքախօսլարա, քիմի աէ
Հայախօսլարա խրտմէթ էտէր, — իհթիյաճ
չօդ, խրտմէթ էտէն աէ նէ գատար չօդ օլուր-
սա, օ գատար էյի տիր: Ճիւմլէսի պիր վալի-
տէ միլլէթին քէտէրլէրինի թախֆիֆ էախօր-
լար:

Պիղճէ պու վասի մէյտանտա Դաշնակցու-
թիւնըն տա իշի վար, Բարեգործականըն տա ի-
շի վար: — Հայրենակցական Միութիւնլարըն
տա, Աւետարանական Միութիւնլարըն տա իշի
վար, Ուսումնասիրացլարըն տա, Քրիստոսա-
սիրացլարըն տա իշի վար, վէ ճիւմլէսին
տէ չէվզ աէ չէթարէթլէ, վէ Ֆէտաքեաքանէ
իշէյէճէքլէրի վազթ տըր, պէլի մուհապլէթ
վէ հիքմէթլէ իշէյէճէքլէրի վազթ տըր:

Պիղ քէնտիմիղ Դաշնակցութիւնըն տախի
զիրը կթտիլիմիղ խաթալարտան սազընարազ
այնի մուհապլէթ վէ հիքմէթլէ միլլէթէ խը-
մէթ էթմէքաէ օլուրընը կէօրմէք իսթէրիզ:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՐՈՒՀ ԻՒԼ ԳՈՒՏԾ ԶԱԳԳՐՆՏԱ ՏԵՐՍԼԵՐ

Պու սէնէ Քրիսթիան քիլիսէլէր պուստան
1900 սէնէ էվլէլ Պէնքէկոստէտէ Քրիստոսըն
չալիրալէրինին Րուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օ-
լարազ իւք քիլիսէյի թէչքիլ էթմէլէրինին 1900
իւնճիւ սէնէ իտէվլիլէսինի կէօպէտիյօրլար:

Իմտի պու պապտա հիստիյաթմըզ մէզ-
քիւր վաղընըն զիքրինէ հաղըրլամազ իւզրէ
Րուհ իւլ Գուտս հաղըրնտա պիր իքի աէրս վէր-
մէյի արգու էյլէտիք:

Յ. Գ. Գ.

Ա. Տէրս

Սիւալ. — Րուհ իւլ Գուտս քիմ տիր:

Ճէվալ. — Րուհ իւլ Գուտս՝ Րուհ օլան հա-
նի պիր Զաթ օլան Ալլահ տըր: Ալլահը խիլա-
թըն էսասը վէ սէպէպ ի էվլէլի օլան պիր զուլ-
վէթ մազամընտա թապալվուր էտէպլիլիլի:
Պէօյլէ թէսալվուր էթմէքլէ պէրապէր օնուն
պիր զաթ օլուրընը, հանի քէնտի քէնտինի
պիլէն վէ հուրը իրաաթիլէ իշէյէն պիր վար-
լըզ օլուրընը ինքեար էթմէք տէ օլապիլիլ:
Լաքին Անը պիր զաթ տէյու թէսալվուր էթ-

մէքլէ անըն Րուհ օլուրընը զապուլ էթմիլ օ-
լուրը: «Ալլահ Րուհ տըր. վէ օնա սէճտէ գը-
լանլար, Րուհ իլէ վէ հաղիգաթ իլէ սէճտէ գը-
մազ կէրէք տիր»: (Յուլ. 4. 24):

Ս. — Րուհ իւլ Գուտս փէտէր Ալլահտան վէ
Իպն Ուլլահտան նասըլ թէֆրիզ օլուրընը:

Ճ. Ալլահ պու վասի վէ պիվայան քեախնա-
թըն մէնպար մազամընտա փէտէր տիր, քի պիլ
անը հէման հէման պիլմէզ տէրէճէտէ ճահլ վէ
սալիլ իլ: Ալլահըն պու քեախնաթտա, ինսանի
թարիխտէ վէ Յիսուս Քրիստոսըն հայաթընտա
պիլէ միւնքէլիֆ օլմասընա նազարէն Օղուլ եա-
նի Իպնուլլահ տիր: Ալլահ քէնտի էֆքեար վէ
իրաաթիլինի իճրա էթմէք իւզրէ իշէմէսինէ նա-
զարէն Րուհ իւլ Գուտս տիր:

Ս. — Րուհ իւլ Գուտս նէ՞ սուրէթլէ մախ-
լուգաթտա իշէլը:

Ճ. — Օ՝ պիլթիւն քեախնաթըն միւնթազմ
վէ մազուլ պիր ճիհան օլմասընտա իշէտի,
«Չէմին թէհի վէ խալի վէ տէրեա իւզէրինտէ
պուլմէթ օլուլ՝ սուլար իւզէրինտէ տախի Րուհ
Ալլահ հարաքէթ էտէր իտի:» (Թէքվ. 1. 2):
Օ՝ էլան հէր Լէրտէ ֆաիլ տիր: «Մէնին Րու-
հունտան նէրէյէ կիտէյիմ:» (Մէզմ. 139. 7):
Խուսուսա սաթմէլէրին էյի սաթմէլէր օլմասը ի-
շին Րուհ Ալլահ անլէր իլէ օլրաչըր: Վէ ան-
լէրին էյի օլմասը անըն հուզուր վէ ֆաալիլէ-
թիլին նէթիճէսի տիր: (Թէքվ. 6. 3: Մէզմ.
51. 11-12):

Ս. — Րուհ իւլ Գուտսըն սաթմէլէ իշէմէ-
սինին սըրըր նէ՞րէտէ տիր:

Ճ. — Րուհ իւլ Գուտս պիր Զաթ օլուրըն կի-
պի սաթմ տախի պիր զաթ օլուլ՝ հուրը իրա-
աթիլէ մալիք տիր: Իմտի Րուհ Ալլահ՝ սաթ-
մին Րուհունա Րուհանի թարիլտէ ֆէէսիր իշէ-
տիր: Պու թէհսիր մազուլ վէ հաղիգի իտէ տէ
հարարէնկիլ տիր: Նիճէ քի սաթմէլէրին պիլ
պիրիպիրլէրինէ թէէսիր իշէթմէլէրի հարաթէն
կիլ պիր հալ տըր: «Ալլահ Րուհ տըր, վէ անա
սէճտէ պրլանլար Րուհ վէ հաղիգաթլէ սէճտէ
զըլմազ կէրէք տիր: (Յուլ. 4. 24: Քէզալիք
Յուլ. 3. 8):

Ս. — Րուհ Ալլահըն ինսան Րուհը իլէ օլան
միլլապաթընտա ինսանտան մէմուլ օլուրնան նէ՞
տիր:

Ճ. — Ատէմին քէնտի իրաաթիլին հուրէն
Ալլահըն Րուհունըն իտարէսինէ թէսլիմ կալիլ
անըն տէլալէթինէ թապի օլմասը մէմուլ օլու-
րուր: «Չիրա Ալլահըն Րուհը քիմլէրէ տէլալէթ

կտէրսէ Ալլահին օղուլարը անկէ տիր» : (Րօմ . 8 . 14) :

Ս .— Րուհաան տօղմագ նէ³⁰ տիր :

Ճ .— Պիր անէմ քէնտի մանէվի հայաթընըն քէրքէղի օլան գուվիլի ի իրատէթինի պիլ իւթիյար Րուհ իւլ Գուտսըն իրատէթ վէ իաարէսինէ թէսլիմէ կտէրսէ , արթըզ օլ ատէմին հայաթըն Եալընըզ քէնտի իրատէթ վէ արգուլարըլա տէյիլ , իլլա Րուհ իւլ Գուտսըն իրատէթինէ իթթիֆազ վէ իթթիհնաա էթաիյի տէրքէնտէ Րուհ իւլ Գուտս իլէ իաարէ օլունալը : Պու հայաթըն օլան քիմսէ Րուհաան տօղմուշ տըր սէնիլըր : Զիրա հէմ օլ ատէմի պու իթթիհնաա սէվզ էտէն վէ հէմ տէ անտէ պու հայաթըն հայալան Րուհ Ուլլահ տըր : (Րօմ . 8 . 14 : Յովհ . 8 . 51) :

Ս .— Պու թէսլիմիյէթին տէրքէնտէ վա³¹ մը տըր :

Ճ .— Պիրաշիւպէ վար տըր : Պազըլարտա պու փէք գաթիֆ տիր . պազըլարտա գուվիլիլ տիր : Պազըլարըն էօմրիւնիւն պիր միւստէթինտէ գաթիֆ , տիկէր միւստէթինտէ գուվիլիլ օլըր : Քրիստոստա պու ալազա էքմէլ իտի : «Զիւնքի Ալլահ օնա Րուհըն էօլըիլ իլէ վէրմէզ» : (Յովհ . 3 . 34) :

Ս .— Քրիստոսըն հայաթընտա Րուհ իւլ Գուտսըն հուզուրը նէ³² Եօլտա զահիր տիր :

Ճ .— Անըն տօղուշը Րուհ իւլ Գուտստան իտի : (Մատթ . 1 . 18-20) : Վաֆթիլիյինտէ տուա էտէրքէն , «Րուհ իւլ Գուտսլէ մէմլու օլտու» : (Ղուկ . 4 . 1) : Ալտմէթինէ Րուհ իւլ Գուտսլէ պաշլատըր : (Ղուկ . 4 . 14) : Րուհ իւլ Գուտսլէ միւնիզէլէր էյլէտի : (Մատթէոս 12 . 28) : Վէ Րուհ իւլ Գուտսըն չափիրուլէրինէ կէօնտէրքէնտէյինի վաա էթտի : (Յովհ . 14 . 16 : 16 . 7) :

Ս .— Պէնտէկոստէ վազըտընըն մանալը նէ³³ տիր :

Ճ .— Պէնտէկոստէ չափիրալէր Փէվզանի տաաաա տէվաթի սուրէթտէ տուա էտէրքէ Բըրիստոսըն վաա էթտիյի իւզըրէ Րուհ իւլ Գուտսըն թէսլիլինէ մազհար օլմալա միւնթազըր իտիլըր : Պու պէքլէյիլէրի իլնա էտիլտի :

Ս .— Րուհ իւլ Գուտսըն Պէնտէկոստէտէ իլէմէսիլլէ անտէն էվիլէ չափիրուլէր իւզէրինտէ իլլէմէսիլլին արասընտաքի Փարզ նէ³⁴ իտի :

Ճ .— Պէլլիմէ իքի Փարզ վար իտի . 1 . Անտէն էվիլէ ալէսսէվիյէ ատէմլէր Րուհ իւլ Գուտսըն քէնտիլէրտէ իլլէմէսիլլէ տաիր պէրազ իթթիլա ը տէրուհիյէ (գիտակցութիւն)

մալիք տէյիլ իտիլէր , անճադ Եիւքնէք տէրէճէտէ Րուհաանի թէճրիլէյի մալիք օլան զաթլար , փէյլադալէրլէր օլ հիսսէ մալիք իտիլէր : Պէնտէկոստէտէ վէ անտէն սօնրա իսէ միւնթիլէր ալէսսէվիյէ պու հիսսէ մալիք տիրլէր : 2 . Ահա ը ճէտիա իաարէսինտէ միւնթիլէրին նազարը էօնիւնտէ Քրիստոսըն թէճրիլէ ի զաթիլէսի վէ անըն պէրազ վաալարը վար տըր : Պու սէպէպտէն պու Եէնի իտարէտէ ատէմլէր Րուհըն պէօյլէ պիր թէճսիլլինի մէմուլ էտէրլէր վէ օլ թէճրիլէլէրինի Քրիստոսընքի իլէ մուզալէսէ էտէպիլիլլէր :

ՊԱՂՁԵՏԻ ՄԷԶԱՐ

Քրիսթիանյար քէնտի մէզարիսթանլարընը էվիլլէլլէրի կիզլի թութարլար իտի , զիրա էյէր պիրի քէնտի էօլիւսիլլինի Քրիսթիանլարըն տուաալլա մէզարա զօրոա , անըն էօլիւմէ հիւքմէ տէրլէր իտի , նաալլ քի Րօմատա Սր . Սէսիլիյար էօլլէ Եափալլար իտի : Լաքին պու խուսուստա հիւրիլլէթ վէրիլլի վէրիլլէք Քրիսթիանլար քէնտի մէզարիսթանլարընը պազլէլէրէ թահիլ էթտիլլէր : Պունտի պիր սէպէպի շու իտի քի Քրիստոսըն մէզարը պիր պազլէտէ իտի : Պիր սէպէպի տէ շու իտի քի Քրիստիանլարըն ճէնազէտէ օլան թապիլի քէտէլլէրի մէսէրէթ , վէ հիւսն վէ իւմիա հիսսիլլէ գարըլմըլ օլտըլլնտան մէզարիսթանլարընը տա ալազէ իլէ թէգէին էյլէտիլլէր : Ինկիլիքէտէ մէզարիսթանի մանապընտա օլան «Մէմիթէլլի» քէլիմէսի Եուհանիճէ «Քիմէթէրիա» քէլիմէսինտէն ալընմըլ օլուպ , մէզքիւր յուղէթ իսէ «Եաթազ օտաաը» , Եանի ատէմին սապահլայըն թէքրար զալգաճազընա էմին օլարազ ազաամլայըն սաքին պիր սուրէթտէ ուլլալա վարաղըր մահալ մանապընա կէլիլըր : Ալման Քրիստիանլար մէզարիսթանա «Ֆրէտօզ» , Եանի սուլհ մէյտանը վէ Ինկիլիլլէր «Եաա՛ղ էյքը» , Եանի «Ալլահըն Փէտտանը» թէսիլլէ էտէրլէր քի թօլսում էքիլմէք իւզըրէ զէր էտիլլէն արազլի մանապընտա տըր : Վէ իլթէ պու նէվ մուզաաաա միւնթալլարլէ մէզարիսթանլար թէգէին էտիլլէր , օրատա թօզ թօփրազա միւսաաաա էթմէյիպ , անճադ կիւզէլ ազաճլար վէ չիլլէք Գէթիլտիրիլլէր վէ գուշար օրատա թէրէնիւմ էտէրլէր : Հազիլի Քրիսթիան հիսսի մէզարիսթանը պիլէ կիւզէլ վէ լաթիֆ պիր պազլէ Եափար :

«Է՛յ էօլլիւմ , սէնին ալիքէնին նէրէտէ , է՛յ հալիլէ սէնին զալէպէն նէ՛րտէ տիր :»

ՍՈՒՒԱՊԵՐԱԹ

«ՊԸՄ»

Պրմ լուգէթի Ինկիլիզճէտէ պիր սընըֆ Ինսանլարա գուլլանըլը քի Թիւրքճէտէ, խայրսըզ, չափկըն, քիւլհան պէյի լուգէթլէրի իլէ իֆատէ օլունուր: Էքսէրիսի սէրիսօ տա օլուն, էլինէ կէչէրսէ իչէր, կէչմէզ իսէ պաշգաստան իսթէր: Պրմլար հալը հազըրտա հաշարլար, հարընը օլ պիր կիւնիւ տիւշիւնմէզ: Էլինէ կէչէն փարայը եէր թիւքէտիր, պաշգալարա տա իքրամ էտէր, սօնրա աճ գալըր: Ինսանլարըն կէրէքսիզ թագըմը տըրլար, հալլէրինէ աճըր վէ օնտան նէֆրէթ էտէրսին: Պաղէն տէ խօշընա կէլիւր: Օնլարտա Ֆէնա թապիւթլար իլէ էյի խասսիյէթլէր տէ պուլունուր: Հալլէրինէ կէօրէ ճէօմէրտ վէ մէրհամէթլի տէ օլունլար:

Պաղէն էյի վէ եիւքսէք սընըֆ արասընտան տա պըմլար չըգար: Թալիմ ու թէրպիյէ կէօրմիւշ, մալիւմաթլը քիմսէլէր տէ թէնպէլլիք, իչքի, Ֆէնա արգաստաշլար սէպէպինտէն խայրսըզ օլուն գալըր: Օնլարտա չամուր իչինտէ ճէվէն փարշալարը կիպի էյի իւնսիւրլէր կէօրիւրսին: Օնլարտա էսասի պիր ախլազ հա սիյրէթ արամա, լաքին քէնտիլէրէ մախսուս պիր իթիպար վէ շէրէֆ հիսսի վար տըր:

Պրմլար տիւնեա զաիլէսի, ֆարզ վէ միւսթագ պէլ տէնիլէն շէյլէրէ գալըրսըզ տըրլար: Ումուրը տէյիլ տիր քի հարըն նէ օլուն նէ օլմազ: Սէրվէթ վէ Ֆուրսաթլար իչինտէ եիւզէր իքէն կիճէ կիւնտիւզ էնտիչէ էտէր վէ թամաքեարլըգտան էզիյէթ շէքէն սընըֆըն թամաք արսի տիր: Պրմ պիր ուճտա թամաքեար գէնկին էօթէ ուճտա տըր:

Պէն մէքթէպ էօմրիւնտէն պաշլալարագ փէք չօզ պըմլարա ըսսթ կէլտիմ, պիր իքի կիւն աճ գալըպ էլինէ փարա կէչտիյինտէ տօթլարա իքրամ էտէն, պիր խայրիսահ մագսէտէ հէփ օյանընը վէրէնլէրի կէօրտիւմ: Օնլարա աճըր պաղէն տէ օնլարը սէվէրսին:

Պու մօսթուրատան պիր թանէ տէ Նիւ Եօրք տա կէօրտիւմ: Միւթէպէր պիր Փամիլեա էվլատը, գօլէճ թալիմի կէօրմիւշ, լաքին 18-19 հաշընտա Ամէրիգայա կէլիպ՝ Ֆէնա քիւրքէ ի հալատա հաշամըշ, իչկի իշսիլլիք գայտաղըլըգ տէքէն առէթա պիր պըմ օլմուշ: Կէնճ գուլվէթլի, հազըշըգլը, սէօզիւ սէօհպէթի հէրինտէ, ամմա ինսանլըգտան չըգմըշ: Իչէր սէրիսօ օլուն, փօլիսլէրէ չաթար, վուրուր, տայա-

ղը եէր, մահպուս օլուն, չըգար եինէ պաշլար: Իսմի Գէորդ ամմա Չարլի տէյու թանըմըշ տըր:

Պիր կիւն հանըմա կէլտի քի եիւզ կէօզ մօս մօր շիւմիւշ, գօլու իքի եէրինտէն գըրըմըշ, իքի գապուրղասը գըրըմըշ եինէ տէ նէ օլմուշ քիմ տէօյմիւշ իտիյինէ տաիր պիր սէօզ սէօյլէմէտի: Պըմլըզ շէրէֆինէ խալէլ կէլիւր իմիւշ: Գըրըգլարընը սարմազտան իլք սէօզիւ «Պէնտէ փարա հօզ պիլիւրսին հա» տէտի: «Ալլահ վէրտիյի ճանը սէնտէն ալամայօր, պէն նասըլ փարա ալաճաղըմ» տէտիմ: Սարտըզ սարմալատըզ սաղալտը: Եսգընլարտա սօգադտա ըսսթ կէլտիմ քի եէնի էլպիսէ կիյինմիւշ, թրաշ օլմուշ գօնտուրա պօյալը, միլիօնէր կիպի կէզիյօր իտի:

«Նէ՞ օ Չարլի, նէ՞ օլտուն, պու նէ՞ թէպէտտիւլաթ» սօրտում:

Չարլի պիր կիւլմէք տիր գօփարտը: Կէլ չուլլէնչ ըումա կիրէլիմ տէ սանա անլատայըմ» տէտի, վէ հանտա պիր ըէսթօրանթա կիրիպ, օթուրտուզ, հիքեայէյէ պաշլատը:

«Հիչ սօրմա, ըօրտ օլտում, գէնկին օլտում, սաղ օլտուն չու իչկիյէ հասագ գօյանլար: Աչաղը չարշտա պիր կիլլի մէյիսանէ վար, Մայքըն Սիիք Իզիսի, պիր ազգամ օրայա կիրտիմ: Փարամ հօզ, Մայքըն գարըսընա հալվարըպ պիր գատէհ հագալատըմ, իչմէյէ գալմատը, գափուտան պիրի «փօլիսլէր կէլիյօր» տէյու պաղըրտը: Մահպուստան եէնի չըգմըշ իտիմ, թուրքուլմագ իսթէմէտիմ, հէման արգայա գաշ տըմ: Արգատա թախթա իլէ գափալը պիր փէնճէրէ վար, թախթայը գըրըպ տըշարը աթլատըմ: Պիր փօլիսին իւզէրինէ տիւշմիւշ իմ: Գալրաշմաղա պաշլատըգ: Պիր արա սօփասընը էլինտէն շէքիպ՝ պաշընա պիր թանէ վուրտըմ, եէրէ տիւշտիւ: Օրտան գաշսամ տըշարըտա հագալալաճագլար: Պիր տագիլէ տիւշիւնտիւմ: Փօլիսին ճաքէթինի չըգարըպ կիյինտիմ, գալիպղը պաշըմա գօյտում, հօլա չըգտըմ քի սօգադտա պիր մօթօր սայքըլ փաթ փաթ էտիպ տուրուլօր: Իւզէրինէ աթլատըմ հօլա տիւշտիւմ: Շէհրտէն տըշարը չըգտըմ, հօլտա օթմօպիլ սիւրէնլէր պէնի կէօրտիւքճէ աղըրլատըլօրլար իտի: Պիր գաշընա չաթտըմ, փօլիսին փալթօսընըն ճէպինտէն թիքէթ չըգարըպ՝ կէօյա հագար կիպի հափտըմ, էլիմէ պէշ տօլար սրգըշտըրտըլար, վաղ կէչտիմ: Մալիւմ հա էյլէնճէտէ լաղըմ»:

«Պիր սաաթտան զիյատէ սիւրտիւմ, մօթօր սայբըլըն կազը տիւքէնիյօր: Սթէյլընա կիթ-սէմ կազ ալսամ, օլուր քի պէնի թանըրլար, ճէ-սարէթ էտէմէտիւմ: Պու տիւքիւնկիւտէ կիտէր իքէն կէօրտիւմ քի էօնտէ պիր թրըզ կիտիյօր: Եանընա գօշուպ «Տուր» տէյու էմը էթտիւմ, քուրտու: Թօհաֆը շու տըր քի պէն պիր շէյ տէ մէզտէն «Նէ գատար իսթէրսին» տէյու սօրտու: «Իքի կալօն օլուրսա քեաֆի տիր» ճէվապ վէրտիւմ:

Թրըզը ատէթա շաշկըն շաշկըն պագարազ «Սէն արգատաշարընտան մէրհամէթլի սին, ույուշուր իզ, լաքին նէրէյէ սագլայաճագսըն» սօրտու: Տէրհալ անլատըմ քի թրըզ իշկի իլէ տօլու տըր, վէ պանա րիշվէթ սօրույօր իտի: Ս էսնատէ շիշէլէրին մէսինի տէ իշիթտիւմ. պէ-նիմ կազ իսթէտիյիմի օ իշկի անլամըշ իտի: Պիր շիշէ հուրսքի ուզատըպ, հայտէ իշէլիւմ տէ գօ-նուշալըմ» տէվամ էթտի: Պիրազ տիւքիւնտիւմ, անլատըմ քի պէօյիւք պիր քէլէփիւրէ րասթ կէլ-միշ իտիւմ: Շիշէյի ալտըմ իշէր կիպի ազգըմա գալտըրտըմ իշմէտիւմ: Պէօյլէ սըրատա ալըգ տուրմալը տըր: «Պանա պագ շագայը պրագա-լըմ, գահմէթ վէրմէզսէն վէ թաթլըլըզ իլէ օ-լուր իսէ պին տօլար իլէ սէնի պրագըրըմ» տէ-տիւմ:

«Նէ՞ օլույօրսըն, սէն մահքէմէ ի ալի մի-սին, օրտա պիլէ պու գատար իսթէմէզլէր, պիւ թիւն մալի սէ՞ն մի ալաճագսըն, հայտէ 500 քեաֆի տիր» տէտի: Եանըմտա սիւահ Եօզ, գա-թէն սիւահ իլէ օյնամայը սէվմէմ, լաքին օթօ-մօպիլ ալէթիւնին պիրի ճէպիւմտէ իտի, օնուն ուճընը կէօսթէրտիւմ: «Ուզաթմա չիմտի սէնին կիպի «պուլթ լէկըրըն» (գաչագճընըն) հագըըն-տան կէլիւրիւմ, տուրմայա վագթըմ Եօզ, փարա-լար» տէտիւմ: Պիզ միւպահսէստէ իքէն կէրի-սէն փաթ փաթ պիր մօթօր սայբըլ սէսի կէլ-մէյէ պաշլատը, արթըզ տուրմագ իշիմէ կէլ-մէզ իտի: «Չափուզ օլ, Եօզսա չիմտի սէնի մէր քէզէ կէօթիւրիւրիւմ, պէքլէմէյէ վագթըմ Եօզ տըր» տէտիւմ:

«Պէնիմ տէ վագթըմ Եօզ տըր փօլիս էֆէն-տի: Պու մալլէրի սահիպլէրինէ վէրիւր իսէմ պիր տահա պէօյլէ իշ ալմամ, ալ շու 500 տօ-լարը կիտէլիւմ» տէտի վէ պիր տէսթէ պանգ-նօթ ուզաթտը: Պանգնօթլարը ալմաղա տէյու էլիւմի ուզաթտըմ պիլէյիւնտէն թուլթուպ էօյլէ պիր չէքտիւմ քի ատէմ աչաղը տիւքտիւ: Գաֆա սընա պիր թանէ վուրտուճ ճաքէթիւնի չըգարըպ

փօլիսին ճաքէթիւնի օնա կիտիւրտիւմ: Գալիւաղը Եանընա գօյտուճ, թրըզճընըն ճաքէթիւնի պէն կիյիպ շափագսընը պաշլամ գօյուպ՝ թրըզը սիւրմէյէ պաշլատըմ: Եօլտա քէնտի քէնտիմէ կիւլիւյօր իտիւմ: Փօլիսին շաքէթի արգատըն-տա, մօթօր սայբըլ Եանընտա քէնտի օտուճ գա Փալը փօլիսէ տէրտիւնի անլատանա գատար պէն 40 միլ Եօլ կիթմիշ օլուրուճ: Թրըզըն իշի սան-տըզլար իլէ հուրսքի տօլու, պին տօլար տա փարա վար իտի:

«Շիմտի սիւրիւպ կիտիյօրըմ, ամմա պէն-տէ պիլմէմ քի նէրէյէ կիտիյօրըզ, հէր հայտէ փօլիսլէր օ պիշարէ իլէ մէշղուլ օլաճագլար ի-տի: Լաքին գաչագճը արգատաշարը գարըլմա չըգարլար տա թրըզը թանըրլար վէ արգատաշ-լարընը սօրարլարսա, հալիւմ նէ օլաճագ իտի: Սաղլամ գուրշուճը Եէտիյիմիզ կիւն տիւր տիւ-չիւնտիւմ, վէ օնլարա տա պիր Եալան հագըր-լայարազ կիտէր իքէն պագտըմ քի Եօլտա պէօ-յիւք պիր սիւտ թրըզը, սիւրիւճիւ էնմիշ, պիր շէյ թամիրէ չալըլըյօր: Պէնի կէօրիւր կէօր-մէզ, «Եանընտա թուլթուպա վար մը արգատաշ, շու լասթիքլէրի տօլտուրալըմ» տէտի: Թապիի թրըզտա պիր թուլթուպա պուլուճուր, հէման պուլուպ իշէ գօշուլտըզ: Նէօպլէթ իլէ թու-լուպայը իշլէտիւպ՝ հալա տօլտուրույօր ի-տիւք, իսթըրմա գաչագճընըն վէրտիյի շիշէ կէլտի: Սիւտճիւյէ ուզատըպ «Չէք պագալըմ արգատաշ» տէտիւմ: Սիւտճիւ քէյֆիւնտէն տիւշ-լէրինի սըրըտարազ շիշէյի գաֆասընա չէքտի, վէ պանա ուզաթտը: Պէն չօզ իշտիւմ արգա-տաշ, սէն իշ տէտիւմ, վէ քէյֆլէնիպ շիշէնին տիպիւնի սիւզտիւ:

Պիր գաչ տագիդէ գօնուլմայա գալմատը «Ուման պանա պիր շէյ օլույօր տէյու, Եիւզիւ իւսթիւն Եէրէ տիւքտիւ: Էվվէլա գօրգտըմ, մուլթազա պու շիշէ Եօլտա րասթ կէլտիյիւնի զհիւրլէմէք իշիւն օլմալը տիւքիւնտիւմ: Սօնրա պագտըմ քի ատէմճէյիզ պայըլմըշ տըր: Ուսթ-րմա պաշգա պիր շէյ կէլտի: Սիւտ արապա-սընտաքի սիւտլէրի իշկի արապասընա կէչիւր-տիւմ, իշկիլէրի տէ սիւտ արապասընա թաշը-տըմ: Սիւտճիւնիւն պէյազ ճաքէթիւնի վէ գալ-փաղընը պաշլամա գօյտուճ: Իշկիլէրին իւզէրի-նէ տէ պիր խայը սիւտ շիշէլէրի տօլտուրտուճ: Եօլա տիւքտիւմ: Շիմտի տէ պիր սիւտճիւ ի-տիւմ:

Եարըմ սաաթ կիթմէյէ գալմատը գարըլտա պիր կիւզէլ օթօմօպիլ կէօրտիւմ, իւշ քիշի չը-

Կրկ պահեստ տողերու կէրմէյէ պաշտարարսը վէ
«Յօլտա պիր թրդրդա բառթ կէլտին մի պիր դա-
րա օրմա չ մու իտի» պաղըրուրլար :

Պէն չաշկըն չաշկըն եւեզլէրինէ պապբայ,
պոտտայ ճէվապլար փէրտիմ: «Պիր արդատաշ
պէքէյորըզ, չեֆթիբ իշին պիր պէօյեք արա
պա կիւպրէ կէթիրիյօր իտի. կէլիպ չըլմատը:
Եօրաա քիմնէլ բասթ կէմէտի^{օն} մի,» սօրու-
յօրլար իտի: Պէն իսէ կէօյա իտթըմա կէմիւշ
կիպի, «Պիր իքի մօթօրասյքըլ փօլիպլիւի պիր
թըրըզն Էանընտա տուրույօրլար իտի, ամմա
նէ իտիլինի անլամաքքըմ տէտիմ: Պոննուն իւ-
զլիինէ թէլաշա տիւ չիւպ սափուշարլար:

Ի վերջում տեղի ունեցավ քի պին սոսորը ալլալ թրքը պրապալում, լաքին խաթրումս կէտի ի Մալքբն կեդիլ մէկիւննէսի պապըտը վէ շիմտէ կէլնտէ մալ պալմատը, օնլաքըն չօպ ի լէննէ հա-
րաք, հէմ պէն տէ տար կիւննէ երննէ կիտէր ի-
չէրիմ: Թրքը պալմատէ շէնրէ կէլտիմ: Սա-
պա՛հ էրքէն օրու պ տեղքեանիսը աշըմամը ի-
տի: Սօպապըն պերէնի տէնտիւմ, քիմէ⁶ քատի՛
կէլէմէ հէլ: Պիր փօլիս քի քէնտի ի իէ աբամը պ
էյի տէլիլ տիր, պիր պա՛հ տէֆա չարփըշտը պ
պիր տէլէննէ պըրտըմ իտի, օ տուրույօր: Գը-
յաֆէթիմէ պապըտ սիւտ աբապապընս պապալ:
«Պու Չարլի տէլիլ իտէ պէն տէլիլ իմ, ճէ օ իտըն
օլտոնն տա էհապիյէ սիւտ վէրմէյէ մի⁶ պաշա-
տըն» տէտի:

«Փօլիո կֆէնտի հանըըյօրսընըլ, պէհիմ իս
իմ» Զըբճ Լէյն տիւր, իշթէ տէֆթէրլոմէ պոս-
պրիպ» աէտիմ :

Տէֆթէրտէ գումարանիանին իմպատը իղի ա-
րապաճրնին իամի հապըը իամի :

Փոխիս պիր տէֆթէրէ պիր հիւզիմէ պոպ-
տր : Ինտնմայլի պրոպոտան պիր պաշ չիէ ա-
սը քի սաշիֆէն սիւտ տիր : Խոյր կէօզիմէ պի-
լէ ինտնմամ , մութլապ պիր իշին վէր , ամմա
շիմտիլիք էիթ , պէն մէր.քէղէ խապըր վէրերիմ
էի սիւտճիլէրէ տէ տիզպաթ էյլէսինյէր» տէ-
տի :

Թւրքեր Մայրքնն կելլի մէկտանէն քէ օնննէն
պիւրտիւմ, օնլար պօշարթմապտա իքէն պէն սա
պիւնչաւմ շիւմտիլիք պէնկիւն իմ, չոս սանտ պօր-
ճըմ պէրէկիմ» աէյէրէ, քպիւր աէնթէ տօլար ու-
պաթար :

Պէժժէ՛ զազանաւղլըն՝ փարա սէնին օլսուն
տէ՛րիս սափուշաւմ :

ՍԱՆ ՓԱՂԼՕՏԱ ՔԻԼԻՍԷ ԹԷՇՔԻԼԻ

Պրագիլին Սան Փավլո չհհրինէ Հոյալարն
 իւր հիմրէթլէր 1890 որալարնաա պալամբը
 իսկ տէ, քիւլիլէթլի հիմրէթ սնճապ պէշ, ալ-
 իր սէնէ կվվէլ, հաթթա իւշ տէօրթ սէնէ կվ-
 վէլ պալամբը որը: Անկլաւն չօղը Սիւրիա վէ
 կոսնանիսթանաան կէլմիշ օլուպ, չիմտի սա-
 յրլարը 25000 չրպմը վէ կիթտիքճէ տէ արթ-
 մադաա որլար: Էսքի կէլէնէլէրաէն իքիսի մի-
 լիօնէր օլմուշ, պիւր պաշնրն սէրվէթի տէ դա-
 նաաթպաիւշ պիւր բաաաէլէ պալիւլ օլմուշ աըր:
 Իէնի կէլէնէլէր տէ մէհարէթ, միւտապէմէթ,
 դալլէթ վէ իաաթէմիլիք սալէսիտէ, իքի իւշ
 սէնէ վարֆրնաա իւշ կիւմ սահիպէրի օլմալա
 վէ հաթթա պօնաաա Փապրիպաթօրլըղնա
 մալաֆֆապ օլմուշ աըրլար: Իլքիտէ գնաաա-
 յա պօյաթլըղը, իաաթէվաթմալըղ, մէյվէմի-
 լիք վէ չնրէիլիք իւշ մէշղուլ օլմուլար՝ չիմտի
 (Իքի իւշ սէնէ միւրալիտէ) տիւքնանը վէ
 ֆապրիպաթ օլմուշ աըրլար: Օլ սէպէպաէն քէն
 տիլէրաէն չօղ կվվէլ հիմրէթ էթմիշ օլաան Սիւ-
 րիսթրալը վէ սաիւր էմնէպիլէրի օլ իշէրաէն
 էլ չէքմէշ մէճապուր էթմիշ տիլէր: Թիւմարէթ
 մէյաաաննաա անլէրաէ կէօրիւլէն մէհարէթ սէ
 պէպիտէն Սան Փավլո էհալիսի ալաաննաա
 չօլլէսի պիւր սէօղ ճարի տիւր, Էանի, «Պուն-
 տան իւշ պէշ սէնէ կվվէլէնէր պիւր Սիւրիալը
 օն Պրագիլիալը ալաաաապիլիւր իտի: Շիմտ
 իսէ օն Սիւրիալը պիւր Հոյը ալաաաաաալար»: Սան
 Փավլօնը Էիւզ պիւնի միւթէմալը Սիւ-
 րիալարնըն իշինտէ պիւր չօղ պէնկիւնէր վէ
 պիւր պաշ միլիօնէլէր վաա աըր: Պիւթիւն Պը-
 րագիլիաաա Սիւրիալը պաննաան օլանլարն
 աաթի պիւր միլիօն պաաաա հիսապ օլաաալար:
 Էապըղ քի Սիւրիալը թաճիլէր թիւաթթէթ
 իսթիպաթէթ պաիաէլէրինի չօղարճա տէֆա
 վալիմալ էթմիշ իտիլէրինտէն, ինա էլ էհա-
 յի տիլէրին իթիպալըղ պալմամբը աըր: Չօղաթ
 սէրվէթլէրինի հիլէթալըղ վէ իֆլաաիէթ
 թարիպէրիլէ էլաէ էթմիշ օլուպ, ֆապրիպա-
 թօրլար վէ պանքէլլէ ինտինաէ իթիպաաաան
 տիւշմիւշ տիլլէր: Սէվիլիլիլ քի Հոյ թաճիլ-
 էր, տիւքնանըլար վէ ֆապրիպաթօրլար օլ
 իաաաաաաա Սիւրիալարաան չօղ Էիւքաէք տիւր
 էլը:

Հայ Առաքարանական լար արատնաա բու-
հանի թէ՛ ճէմմիւ բէր իւչ տէնէ տէն պէրբու տէվամ
էթմիչ իսէ տէ , աղլբրին բէմմի վէ թանբմբէ

պիր քրիստէ հալինէ կէտէլէր Սպարէլ 20յէ միւստորֆ Կիրակի կիւնիս վուզու պուրտու : Օլ կիւն Սան Փալլօնըն Մէթօտիսթ, Եպիսկոպոսական վէ երիցական քրիստէլէրինն երէցլէրինն մուսովէնէթիլլէ, Աւետարանականարտան ալթմըլ պէլ Փէրտ Սան Փալլօնըն Պիրինճի Հայ Աւետարանական քրիստէլինի մէյտանէ կէթիւրտիլլէր :

Օլ Կիրակի սապահը՝ Սան Փալլօյը գիյարէթ էտէն Վեր. Հայկ Ատատուրեան երմի չօճուզ վաֆթիլ էտիլ, վազտան սօնրա աչա ի Վապստի իւղմէթինն բիյասէթ էլլէտի : Էօյլէտէն սօնքա. քրիստէլինն բէմի թէլլէրի իճրա ոլլիտը : Խըղմէթալ ինկիլիզճէ, Փօրթու կիլճէ, Հայճա, Թիւրքճէ վէ Արապճա լիտանլարտա գրտա խիթապլար վէրիլտի :

Ֆէրատար ազլամ քրիստէլինն թէլլէրի գիւրինէ պիր ճէմիլէթ ի իւնիլլէ ազա էտիլտի : Պուլլօ ճէմիլէթալ Մէթօտիսթ Վեր. Միկէլ Տիքի վէ հանրմը, Եպիսկոպոսական Վեր. Սօրմօն Ֆէրրալ, Բրիտանիան Կէնճէր Շիրքէթինն պալ քաթիլի Մր. Կէլլըն վէ հանրմը վէ Սան Փալլօնըն Մէքէնզի գօլէճի փրօֆէսօրլարընտան Սէնեօր էնրիգօ Ֆիկլըրէյտօ, Վեր. Կարապետ Քերիկեան, Վեր. Միքայէլ Պիչմէկտան վէ Վեր. Հայկ Ատատուրեան, քրիստէլինն խտարէ մէճլիսի ազալարը, հէմ քրիստէլինն Բրիտանիան Կէնճ Գրըլար Շիրքէթինն հէյէթ ի խտարէսի աղըր խիլլէր :

Մէլլէր Կէնճ Գրըլար Շիրքէթի օթուզ ազատան իպարէթ օլուպ, Էննի թէլլէր օլունմուլ օլուն քրիստէյէ էլլէրինտէն կէլէն հէր մուսովէնէթի չթմէյէ սոյ էլլէմէքտէ տիրլէր : Անէր պիր պալ հաֆթա պիր մըլտար փարա իսթիգրալ էտիլ, քրիստէ իշիւն պիր օրկան սաթուն ալարլար : Վէ իլք Փուրտաթլա պօրճլարըն թէլտիլլէ էթմէյէ շալլըլլօլլար : Պուշլարա Խարտիմ էթմէք խթէյէյէլլէ՝ ազ հա չօլ հէտիլլէրինն Րահմէտանըն միւլլիլլի Փրօֆ. Գրիգորեանա կէօնաէրիլլէր իտէ, մէլլէր օլլիլլար ճէհալէրինտէ գալլէթիլլտիլլէ օլլալլար : Անլէրին խտարէ մէճլիսի ազալարը աթիտէքիլլէր տիր. օրիպըք էլլիլա Թիւֆէնրմեան, Եմիլ Պատմաճեան, Օլիվիա Կարճակեան, Մարքոսէր Գալուստեան, Մարիա Թէրզիեան, Ազատուհի Եպիսկոպոս, Նուարդ Քերիկեան :

ՀԱՅԿ ԱՍՏՏՈՒՐԵԱՆ

ՎԻՃՏԱՆ ՎԷ ԱՏԷԹ Ի ՊԷԼՏԷ

Ալլահ պիլլէ վիճտան վաարթնալլա սէօյլէր, լաթին ապտսընտա հաշաաղըմըլ էհալլին վէ պիլլտէն պէօյիւք օլուն զաթլարըն առէթ լէրի նէթիճէսինտէ պաղը աթվար գաիտէլլէրի տէ վար քի անլէրաէն տէ միւլլէսսիլ օլուր լլլ : Պէօյիւքլէրիլլ Փիլլան նէվ Փիլլէրի ճալլ ապարլար, պաշա նէվ Փիլլէրի տէ ալիպ սոյարլար : Վէ պաղէն էօյլլէ րասթ կէլլիլ քի պիլլիլ շաիսի վիճտանըմըլ օլ ումումըն ճալիլ սոյարլըլ Փիլլէրի պիլլա իթիլալ թապի օլմաղ. պէլլէր տէ անլէրին թապիլէ էթալլի տիր կէր Փիլլէրին իճրատըն քէնաթիլլէ վաղիթէ սոյար լլլ :

Խուսուսա պու նէսլին հայաթընտա պու տատթ ը պէլտէ զաիտէլլէրինն գարըլ պիր իսհան կէօրիլլէքտէ տիր : Պու աարըն առէմէլլէրի էթմէտէն պիրա գապուլ օլունմուլ աթվար զաիտէլլէրինն քէնաթ վիճտանլարըն վէ Փիլլէրիլլինն միյարընա վուրմալ իսթէյօրլար : Վապտա ումում թարաֆընտան գապուլ օլունտան տիրալի գաիտէլլէր, կէլլիլ նէսլլէրին մուլթէտիր զաթլարընն ազ ու վիճտան միյար իլլէ թէլլէրիլլէ օլունմուլ օլաղըլ իշիւն օնլարտա ալալլէրմէթտար պիր ունսուրըն պուլլունմաար վէք իճթիլլալ սոյարմալ կէլլէք տիր : Պուլլը իլք միսոյ իլլէ իլլա հալլիլ :

Պիր աիլլինն պիր էրքէք վէ պիր գարըտան իպարէթ օլուպ պու ալազանըն իլլիսիննտէ հայաթտա պուլլունտուղու միւլտաթմէ տէվամ էթմէսի շիրքէթ ի պէլլէրիլլէ արատընտա էն գատիլ ուսուլ տէյիլ իտի կէօրիլլէյօր : Ինսանլար պիր վաղթ պիր գարընն չօլ գօճաար օլմալ ուսուլըն պիր վաղթ տա պիր էրքէլլին պիր գալլ գարըն օլմալ ուսուլունու, քէլլալլէ ճարիլլէ թալլմալ վէ գօլալլա թաթիլլէլ էթմէք ուսուլլարըն ունսուլլար : Նիհայէթ պուլլունլար քի պիր գարընն պիր գօճա իլլէ հալլամաար վիճտանճա էն զիյատէ գանսաթ հասլլ էտէն մէյլէք տիր : Իմտի պէլլէրիլլէրին պու քէլլիլ թահգիր էտիլլէր տէյիլ տիր :

Քէլլալլէ ֆէրտի թէմէլլիլլէ հաղընը էլլէ աղըլ իտէլ իլլէրինտէն պէօյլէ տէյիլ իտի : Էվվէլ պիր նէվ Գօմիլլիլլէ ճարիլ իտի. սօնրա թէմէլլիլլէ հաղընը գուլլէթ վէ ճէպիլ թալլին էթալի : Սօնրա սօնրա հէր քէս սէնիլլէր սէնիլլէ, պէնիլլէ քի պէնիլլէ տէմէլլէ էն էմիլլէ Եօլ պուլլտու :

Պէօյլէճէ տէնիլլէպիլլիլ քի աատթ ը պէլտէ

տէնիլէն զախտէլէր վազթ միւրուրըլա շէքլ ի հաղըրլարընը ալմըլ օլան ուսուլլար տըր: Լաքին եինէ տէ շու սահիւն տիր նէսլտէն նէսլէ հալ ու քէյֆիլէթլէր թէպէտտիւլ էթտիլի իշիւն պու առաթըն տա թէպտիլ էտիլմէսի իճապ էտէր: Օլապիլիլ քի պիր գաչ նէսլ էվվէլ ճաիդ օլան պիր ուսուլ շիմտի զայր ի ճաիդ օլտուն: Եինէ տէ շէքլ ի մուալլէն քէսպ էթմիլ օլան առէթլէր կէչմիլ նէսլլէրին վիճտան սէտասընըն մէրքէզլէնմիլ օլտուլու տիւսթուրլար մապամընտա տէվամ էտէրսէ պիլէ, միւնէվվէր օլան պիր գաչ Ֆէրտլէրին զամիլլէրինտէ սէօյլէ յէն Ալլահն սէտասը իլէ օնտան իլէրի կիթմէյ յէ չալըըրլար վէ պու պիր գաչ միւնէվվէր ֆէրտլէր քէնտիլէրէ թապի օլան տիկէրլէր իլէ պէրապէր շէվզ ու շիտտէթլէ պու եէնի մէսլէքի թէէքիտ էտէրլէր, վէ իշթէ ճինս ի պէշէրին ախլազի թէրազըսը պու եօլտա թէէմին էտիլիլ:

Վէ լաքին պունտա տա տիկէր պիր կիւճլիլէն թէսատըֆ էտէր իլ: Պու կիւն նիշէլէր գալլըպ պիլ իսթէտիլմիլ կիպի եաչամալը իլ տէյէ քէնտի քէյֆիլէրինէ կէօրէ իշլէյօրլար, վէ պու քէյֆի մուամէլլէրին տէ վիճտանլարընըն թահսինի իլէ եաիտըզլարընը իտտիա էտիլյօրլար: Հալ շու քի մուվազէնէլի ֆիքր իլէ պազանլար պէօյլէլէրին վիճտան մէսէլլէսինի պաչգա շէյլէրլէ գարըշտըրտըզլարընը հիւքմ էտէրլէր: Էդ ճիւմլէ պիր առէմ քէնտի հուզուղաթ ը նէֆսանիլէսինէ վիճտանը գուրպան էտէրէք եաչարսա, օլ առէմ քէնտի խօտպին իշթիհասընա թապի օլտըլը իշիւն հիճապ իլէ տօլ տա տահա տօղրու եափար:

Էօյլէ իսէ պիր սըրատա հազիզի խաթթը հարաքէթ առաթ ը պէլտէյէ մի թապի օլմազ եօզսա եէնի պիր մէսլէք մի իթթիլազ էթմէք տիր, պունը նասըլ թային էտէպիլիլիլ, պունա պիր գաչ գօլայ միյար վէրիլէպիլիլ:

Էվվէլլա, Պիլ առաթ ը պէլտէտէն ֆարզըլ պիր մէսլէք թութանազ օլտըլըմըլտա շունա էմին օլմալը իլ քի պու եէնի մէսլէքի քէնտի չախսի քէյֆ վէ մէնֆաաթըմըլը թէէմին իշիւն տէյիլ տէ, կէնիլ պիր մէպտէյի թաթպըզ էթմէք իշիւն իթթիլազ էտիլյօրլը:

Սանիէն. Ումուճըն էֆքեարընա մուզայիր պիր մէսլէք իթթիլազ էտէճէյիլմիլ սըրատա էկէր տէրունիլմիլտէ պիր քէտէր հիսա էթմէյօր իսէք անը եաիմամալը իլ: Վիճտանըմըլա գար չը իշլէմիլ օլմասազ իտի, ումուճըն էֆքեարը-

նա մուզարիր իշլէմէյէճէք իտիլմիլտէ գալլէն էմին օլմալը իլ: Պիր չօգ տիւշիւնիլա հիսապ էթտիլքտէն սօնրա, «Ալլահ պանա եարտըմ էյլէսին, պէն պաչգա կէօնէ իշլէյէմէյ» տէյէպիլմէլի իլ:

Սալիսէն. Ումուճըն ախլազի միյարընտան եիւքսէք պիր միյարա թաթպըզէն իշլէտիլմիլ տէ անըն իշիւն էլէմ շէքմէյէ բազի օլմալը իլ: Պիլ ումուճըն էֆքեարընա նիզսոմա մուզայիր իշլէտիլմիլտէ վէ անլէր քէնտիլէրին տար ֆիքրլէրինէ կէօրէ պիլիլ ճէզալանտըրմազ իսթէտիլլէրինտէ, պիլ քէնտի ինթիլապըմըլըն նէթիճէսինի թաչըմազա բազի օլմալը իլ:

Պու ճիւմլէ իլէ շունը տա տէրիաթըր էթմէլի իլ քի, էն էյի առէմլէր պիլէ պազէն եանըլմազա մէյյալ աըրլար, վէ քէնտիլէրին խօտ պիլանէ լէյլլէրին Ալլահն սէտասը սալապիլլիլլէր: Լաքին շունը տա պիլլէլմիլ քի նէճիպ պիր մազսէտլէ վէ էյի հիսապ իլէ իշէ կիրիշիր վէ գարարըմըլը վէրիլքսէք, եանըլսազ պիլլէ էօյլէ պիր եանըլը նէճիպ պիր եանըլը օլուր: Վէ պիլառաֆ տիւշիւնէյլէր պիլիլ գալլահաթըլը սալմայրպ՝ անճազ եանըլըլ տէյու պիլլէճէլլէր:

Ախլազի մէսէլլէլլէրին էնճամընա տաիր տա իմա Ալլահ քէֆիլ տիր:

Անճազ քի պէօյլէ մէսէլլէլլէրտէ խաֆիֆ մէլլէպիլիլ եաիարազ գօնշուլարըմըլըն հիսաթընա թէարուլ էթմէքտէն սազընըպ նէպաքէթ, մուհապպէթ վէ սատազաթլա մուամէլէ էթմէյէ տիլգաթ էթմէլի իլ:

Տօգ. Սթէֆըլտըն պիր վազընտան Միւզթէպէս տիր

ՄԻԻԹԵՆԷՎԿԻ

ՃԷԶԱՅԻՐ

Պու սէնէ ճէզայիրին Ֆրանսըլլար թարաֆընտան գապթ օլունմասընըն եիւզիւնճիւ սէնէ ի տէվրիլէսի պէօյլէք զիյնէթլէր իլէ իճրա օլունտու: Կէչէն այ Ֆրանսա բէիսի Տումէրիկ ՏՎ փարչա տօնանմա իլէ օրայա կիտիլպ՝ մութանթան զիյնէթլէր վէ կէչիտլէր իճրա օլունտու: Ճէզայիր Աֆրիգանըն շէմալընտա Ֆրանսատան տահա պէօյլէք պիր ախլազիլ մալիք օլան մուհիմ պիր միւսթէմլէք տիր քի Ֆրանսա օրատա մուհիմ սէրվէթ մէնպալարընա մալիք օլտուլու կիպի օրտույա օրատան եիւզ պիլլէրճէ մուհարիպ ապէր ալապիլլիր: Պուրայա մա-

լիք օլան Թուռնուզ վէ Մարօզա տախի սահիպ օլարադ Ազ Տէնիզին շէմալ վէ ճէնուպ իբի գըլըլարընա սահիպ օլուր :

Թարիխտէն պիւտիյիմիգէ կէօրէ պուրա-յա Փիւնիկէլիւէր շարգտան հիճրէթ էտիպ՝ Կար Թաճինէ շէհրինի Թէէսիս էտէրէք Քրիստոստան 9 սար էվվէլ գուվվէթլի վէ մուհարիպ պիւր տէօվլէթ Թէէթիւ էյլէտիւէր : Պու հէվալիտէքի վահշի էհալի զայէթ ճէսուր վէ մուհարիպ օլուպ՝ Կարթաճինէ հիւքիւմէթինէ իւճրէթլէ սաքէր վէրիւրլէր իտի : Պէօյլէճէ Կարթաճինէ գուվվէթլէնիպ՝ անըն Աննիպալ սէրասաքէրի Բոմայա գատար հիւճիւմ էտիպ կիթտի : Պու սաքէրլէր չըպլադ աթլար իւզէրինտէ փալթա վէ պըշադ իլէ հարպ էտէրլէր իտի :

Սօնրատան Բոմալըլար պու եէրլի գապիլէ-յի ըիշվէթ իլէ քէնտիլէրէ ճէլպ էտէրէք՝ Կար-Թաճինէյի խարապ էտիպ՝ եագտըլար վէ պու հէվալի Բոմա հիւքիւմ ալթընտա մուխթարիյէ-թէ մալիք օլան պիւր նէվ հիւքիւմէթ իտի : Էն-ճամ իսեան էտիպ՝ Բոմա իլէ տախի հարպ էթ-աիլէր իսէ տէ մաղլուպ օլտուլար վէ փատիշահ-լարը Բոմայա էսիր կէօթիւրիւլտիւ քի հապս-տա պաշընը տիվարա չարփարազ վէֆաթ էյ-լէտի :

Օ վազթտան սօնրա Թուռնուզ վէ ճէգայիր Բոմա հիւքիւմ ալթընտա գալտը, Թա քի եէ-աինճի ասրտա Արապլար հիւճմ էտիպ՝ Մըսըր, Թարապլուս, Թուռնուզ, ճէգայիր վէ Մարօզը գապթ էտիպ Սիանիայա վէ Յրանսայա կէչ-աիլէր վէ պու հէվալի Իսլամ օլտու :

Արապլար Յրանսատա վէ Սիանիատա մաղ-լուպ օլտուգտան սօնրա Աֆրիգանըն շէմալը այ-րըլըպ՝ Յաթիւմի նամ խալիֆալըղա Թագսիւմ օլտու, վէ ճէգայիր Թէսմիյէ օլուստու : Վէ 16ընճը ասրա գատար տէվամ էյլէտի :

Պու վազթտա Օսմանլը հիւքիւմէթի գուվ-վէթլէնիւ, Սթանպուլը վէ Բուսէլլինի գապթ էյլէմիշ իտի : Եսվուզ Սուլթան Սէլիւմ, եանի Գանունի Սուլթան Սիւլէյմանըն փէտէրի, օր-տույը վէ Պայրէտտին Պարպարօս իսմինտէ Բը-րիսթիյանտան տէօնմէ պիւր գապթանըն գոման տասը ալթընտաքի տօնանմա իլէ եօլլայըպ Մը-սըրը, Թուռնուզը, Թարապլուսը վէ ճէգայիրի գապթ էյլէտի, վէ օրալարտա պիւրէր պէյ ի-տարէսի ալթընտա մահալլի պիւր իտարէ Թէէ-սիս էյլէտի : Լաքին 19ընճը ասրըն իպթիտա-լարընտա Թիւրք հիւքիւմէթինին նուֆուզը գա-թիլէնիւ վէ իսմէն մէվճուտ իտի :

Յրանսըլար 1450տէն պէրրու ճէգայիր պէյլէրինտէն պիւր գաչ լիմանլար իճար էյլէ-միշլէր իտի քի օրատա ավճըլըզ վէ պալըզճը-լըզ եափարլար իտի, լաքին պէյլէր տաիմա Փազլա փարա իսթէյէրէք կիւճիււք վէրիւրլէր իտի : Պուստան մատա Ազ տէնիգտէ պիւր չօզ գուրսանլար փէյտա օլտու քի ճէգայիրտէ պա-րընըլար վէ տէնիզ Թիճարէթինի փէք Թէհլի-քէլի էյլէմիշլէր իտի :

1827տէ Յրանսըզ գօնսօլուր օ վազթըն պէ-յի Հիւսէյինէ պայրամ Թէպրիքինէ կիտէր, Հիւ-սէյին պիւր չօզ Թալէպլէրտէ պուլուսուպ՝ «Յը-րանսըզ գըրալը Շարլ օնուճը նիշի՞ւն մէքթու-լարըմա ճէվապ վէրմէյօր» տէյու սօրար : Գօն-սօլու «Պէլէի էհէմմիյէթ վէրմէյօր» ճէվապ վէրիւր : Պէյ էօֆէլէնիպ էլինտէքի եէլիադէ իլէ գօնսօլուրն եիւզիւնէ չարփար. պուսուս իւզէ-րինէ գօնսօլու պրագըպ Փարիզէ կիտէր :

Յրանսա Թարգիյէ Թալէպ էյլէտի, լաքին պէյ էհէմմիյէթ վէրմէտի, հաթթա Յրանսա-նըն եօլլատըղը պիւր կէմիյի Թօփա Թուլթու :

Յրանսա Թահրիք օլուսուպ՝ հարպա հա-զըրլանտը : Սիանիա պէրապէր հարպ էթմէք իսթէտի իսէ տէ Յրանսըլար գապուլ էթմէ-տիլէր : Ինկիլթէրա Սուլթան Մահմուտը վա-սըթա էտէրէք մանի օլմագ իսթէտի իսէ տէ Յրանսըլար տինլէմէտիլէր : Օլան հագարէթէ Թարգիյէ իսթէմէյէ կիտիյօրըզ, եէր գապթ էթմէյէճէյիզ» ճէվապ վէրիպ, 1830տա 103 կէ-մի իլէ 38,000 սաքէր Մարէշալ Պուրմօն գոման-տասընտա ճէգայիրէ սաքէր չըգարտըլար :

Պէյ Հիւսէյին տախի 50,000 սաքէր հազըր-լամըլ իտի, էքսէրիսի սիւվարի օլարադ, տա-մատը Իպրահիմ գոմանտասընտա :

Իբի պէյիւք մուհարէպէտէ Յրանսըլար զալիպ կէլտիլէր : Հիւսէյին սուլհ Թէքլիֆ էյ-լէտի, ալ մահալլէրինի իւճրէթսիզ վէրտիք-տէն մատա Թագմինաթ վէրմէյէ ըազի օլտու, լաքին Յրանսըզ գոմանտանը անճագ պիւր շարթ Թէքլիֆ էյլէտի, եանի Հիւսէյին Փամիլիասը իլէ ճէգայիրի Թէրք էտիպ չըգմասը շարթը ի-տի : Էնճամ պէյ քէնտի Թագմը իլէ ճէգայիրի Թէրք էտիպ՝ կիթտիլէր վէ ճէգայիր Յրանսա հիւքիւմ ալթընա կիրտի :

Պու չափուք վէ փարլազ Ֆիլթիւհաթ Պուր-պօն գըրալը Շարլը օ գատար շմարթըր քի Յը-րանսա գանունը էսասիսինի իսթիպտատա տօղ-րու Թէպտիլ էթմէյէ չըգըշտը, Յրանսըլար իւզ կիւնիւք պիւր իսեան իլէ քէնտինի աշաղը ալըպ

եկրինէ Օրլէան Տուգասընը գրաւ իւան էյլէտի-
էր :

Այճէրիյի զապթ էթմէք պիւթիւն ճէզայիւրի
զապթ էթմէք տէյիլ իտի : Ապտիւլ Գատիր իս-
մինտէ պիր շէյի չըգըպ, Ֆրանսըզլար իլէ 18
սէնէ հարպ էյլէտի : Հիսսապսըզ ասքէր վէ մաս-
րաֆլար օյտու : Ապտիւլ Գատիր օ զատար ճէ-
տուրանէ հարպ էյլէտի քի թէքմիլ տիւնեանըն՝
իտուտուսա իսլամ ալէմինին տիգզաթընը ճէլպ
էյլէտի : Օ տէրէճէ քի քէնտինի Մարօգա Սուլ-
թան նասպ էթմէք իսթէտիլէր քի քեաֆիւրէրէ
զարչը տահա էյի հարպ էյլէտին :

Էնճամ Ֆրանսըզլար Ֆէննի հարպ վէ սէ-
զաթ իլէ զալիպ կէլտիլէր : Ապտիւլ Գատիր
1848 Յունվար 29տա թութուրուպ Ֆրանսայա
կէօթիւրիւտի վէ տէօրթ սէնէ հապստա գալ-
տըգտան սօնրա սէրպէսթ պրազըլար :

Ապտիւլ Գատիր Շամա կիտիպ պիւթիւն
էօմրիւնտէ Շամա սաքին օլտու : Ֆրանսըզլա-
րըն պու ալիճէնապ մուամէլէսինտէն օ զատար
միննէթտար գալմը իտի քի 1861տէ Շամ գը-
թալը օլտուզընտա արաւան կիպի տուրուպ պլն-
լէրճէ Բրիսթիւնլարըն հայաթընը գուրթար-
ալ :

Ապտիւլ Գատիրին սիւլալէսի հալա Շամա
տըր, վէ թարիսին գայա էթտիյի էն մէհնուր
իսմէր արասընտա տըր :

ՓՐՕՖ. ԹՈՒՄԱԵԱՆ

Փրօֆ. Կ. Թումանեանըն մուալլիմլիյինին
50 սէնէ ի տէլրիյէսի միւնասէպէթիյէ Նիւ
Եօրդտա, Ֆիլատէլֆիատա, Գլիվլէստտէ, Տիթ
րօթտա, Շիդակօտա զիյնէթլէր իճրա էտիլմիլ
օլտու՝ Մայիս 26տա Նիւ Եօրդտա պիր էլվէտա
հաղկերոյթը վէրիլմիլ օլտու՝ էսիէյի զաթլար
անա իւթիւրաք էյլէմիլէր տիր :

Փրօֆ. Թումանեան 1852 Օգոստոս 2տէ
Մարսուանտա տօղմուլ օլտու, կէնճլիյէնտէ
Լիւանանտաքի Գաթօլիք մէքթէպինտէ տէօրթ
սէնէ թահսիլտէն սօնրա Մարսուանա ալտէթ
էթմիլ, վէ օրատա Ամէրիկալըլարըն աշտըլը
հիւքսէք մէքթէպտէ թահսիլթի իլէրի կէօթիւ-
րէրէք, նիհայէթ 1874տէ Զուիչէրիանըն Լօ-
ղան շէհրիտէքի մէքթէպի կիտիլէք օրատա
իւրմալը միւտտէթ իլէ տիւլլօմա ալմըլ ալը :

1880տէ Մարսուանտաքի իլմ ի իւահի մէք-
թէպինտէ մուալլիմլիյէ տալէթ օլունուպ,
1893տէք օրատա վէ Անաթօլիա գօլէճտէ ֆէլ-

սէֆլ, իմ ի րուհ ր ինսան վէ էրմէնիճէ թէտ-
րիսի իլէ մէհնուլ պուլունմուլ տըր : Պու միւտ-
տէթ զարֆրնտա ումում էհալինին Ֆիքրի թէ-
րազըրա իչին տէ միւթէնէվլի թարիզլէրտէ
չալլըմըլ, լաքին նիհայէթ 1893տէ Մուլթան
Համիա հիւքթմէթիւնին վէսվէսէսինէ մարուզ
օլարապ ըլֆիդի օլան ֆրօֆ. Գայանան իլէ պէ-
րապէր հապս էտիլմիլ, հաթթա իտամա տա
հիւքթ օլունմուլ իտի իսէ տէ քէնտի գէվէսինին
ոսյ ու իզտամը վէ ինկիլիզ հիւքթմէթիւնին թէ
վտուլթը իլէ զիւտանտան գուրթուլուպ՝ ին-
կիլթէրոյա նէֆի էտիլմիլ տիր : Միւամիլէյ-
օլ վազթտան պէրու ինկիլթէրաւա էնվա և
իսարիլլէլէ միլլէթիլմիլ ֆաիտէլի իւրտէթ-
լէր իֆա էթմէքտէ պուլունմուլ տըր :

ԿԻԻՄԻԻՇ ՅՈՒՆԵԱՆ

Մայս 17ինճի ազլամը Պրն. վէ Տիկին Գու-
յումճեանըն թէհհիւլիւնին 25ինճի սէնէ ի տէլ
րիյէսի օրմապ միւնասիպէթիյէ Լօս Անճէլէստէ
քէնտիլէրին ինչա էթտիրտիյի իսանէլէրինտէ
իւնսի պիր իճթիմա վուզու պուլտու : 70-80 գա
տար միւսաֆիւրէր պու մէսուտ միւնասէպէթլէ
զալէթ իսօ վէ ճալիպ պիր վազթ կէչիւրտիլէր :

Պրն. Գույումճեան 18 սէնէ էվլէլ Ամէրի-
կայա կէլիպ՝ պիր վազթ Պոսթօնտա գալտըգ-
տան սօնրա 9 սէնէ էվլէլ Գալիֆօրնիտա Էլէր-
լէմիլ վէ Ամէրիկա Հայ գաղուլթնա շէրէֆ
վէրէն պիր մէքթի իհրապ էյլէմիլ տիր : Իք գըլ
էվլտալարը իլէ Բրիսթիւն վէ միւթէպէր պիր
ֆամիլեա օլտու՝ մուճիպ ի իֆթիւտա օրմուլ
տըրլար :

Անգլիւր զիյաֆէթլ Պրն. Նեւտոն Յարու-
թիւնեան ըրտաթ էտիլպ՝ վազթ միւնասիպ
նութըլար վէ մուսիգի հէմ թէրէնիւմլէր իլէ
պու մէսուտ տիլէնին կիւմիւլ տիւլլիւնի իճրա
օլունմուլ տըր :

Հազըրուան Մ. Կէրթմէնեան, Վեր. Բէ-
ճէպեան, Վեր. Մ. Զէնանեան, Վեր. Բ. Լեւոն-
եան, Զօն Պարսումեան, Տիկ. Եսթեր Աշճեան,
Գրիգոր էֆէնտիլէր վէ աճիլլէրի վազթ միւ-
նասիպ սէօլլէր իլէ Յորեւարլարը վէ հազըրու-
նը թալթիլ վէ թէչլիք էյլէտիլլէրի կիպի Օր.
Ազնիւ Տէվլիւնան, Օր. Կլաւիո Սալիսեան, Օր.
Ն. Գնաճեան թէրէնիւմլէրի, Օր. Է. Բիւրք-
ճեան, Օր. Ալիս Գույումճեան փիւնօ իլէ, Պրն.
Օննիկ Գալուստեան քէմանի իլէ, զիյնէթէ
չէվպ վէ ըհմապ վէրմիլ տիրլէր :

հենհիւսայ Պրն. վէ Տիկին Գուլումճեան թէշքեւր սէօզլէրի վէ իբրամլար իլէ միւսաֆիլլէրի թալթիֆ էսիպ՝ հաղըրուն խօշ թէշ-սիր ալթընտու միւֆարագաթ էյլէտիլէր: Պու միւսսիպէթլէ Գուլումճեան աիլէտինէ զիբրի-թէթ օլմագ իւզըն պիր կիւմիւշ թէփոի հէտիլէ էտիլմիշ տիր:

Քէնտիլէրէ ուզուն վէ մէսուտ էօմը թէմէն-նի էյլէրիզ:

Ս. ՍԱԼԻՍԵԱՆ

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՉԱԼԱՐԸ

Աֆրիկա գըլըսընտա տէնիզ ալթընտա էսքի փիւնիկէլիլէրին չէհրէրի պուրունույօր: Օն-լարտա թէֆթիւթ հաիլըլաճագ տըր:

Ինկիլիզ Քիթապ Ը Շէրիֆ Շիրքէթի շիմ-տիլէ գատար 623 լիսանտա 237 միլիօն Քիթապ Ը Շէրիֆ սաթմըշ տըր: Պու շիրքէթ հէր կիւն 12,000 քիթապ սաթմը իմիշ, քի տիւնեատա էն չօզ քիթապ սարֆ էտէն տիր:

Տիւնեանըն էն պէօյիւք չէհրէրինին էհա-լիսի էօյլէ տիր: Նիւ Եօրք 6,017,000, Թօ-քիօ 4,880,000, Լօնտրա 4,605,000, Պէրլին 4,024,000, Փարիզ 2,817,000:

ՍԻՏԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Էվրօփաւտա շիմտի էն դիյաւտէ տիգգաթ ճէլլ էտէն մէսէլէ Պրիանըն հէնի թէքլիֆի հա-նի էվրօփա մէմալիք ի միւթթէհիտէսի իլանը տըր: Պրիանըն թասալվուրընճա էվրօփա տէօվ լէթլիլի քէնտի ալըը իսթիլլալ վէ հուսուտա-րընը սալլաճագ իլէ պէրապէր ճիւմլէսի պիր-լիբաէ պիր միւթթէֆիզ գուվվէթ թէշքիլ էտէ-ճէքէր: Ամէրիգա էյալէթ ի միւծթէմիասը կի-պի պիր չէքլ տիր քի պուրատա հէր պիր էյա-լէթ ալըը ալըը գանուլարա, ալըը մէպուսան վէ ալան մէճիլլէրինէ մալիք օլտուղու կիպի՝ հարպիլէ, պահրիլէ, փօթա, կէօմրիւք կիպի մէսէլէլէրաէ պիր հիւքիւմէթ թէշքիլ էտէրլէր: Պու կիպի պիր թէրթիպ էվրօփա իշիւն գօլալ ալէլի տիր, չիւնքի ալըը ճիւն լիսան վէ թարի-լիէ մալիք միւլլէթլէր տիրլէր: Մէսէլէ օնլարըն պիլլէշէճէլի վէ մէնֆաաթլարընա խալէլ կէլ-մէլէճէք պիր Էօլ պուլմապտա տըր: Պրիինճի կիւմիւք Ալամանիա տըր: Ալաման նասիօնա-լիսթլէրի Յրանտա իլէ պիր Ֆէտէրասիօնա կի-թալին օլունտու: Թիւրք հիւքիւմէթի Իսթան-

բէրէք արթըք ինթիգամ տուլլուսընտան վագ կէշիպ՝ չու հալտէ տէվամ էթմէլի տիր: Պունա հալ Ը հազրը հիւքիւմէթ լաղի օլաճագ պիր մէյլ տէ տիր: Չաթէն Ալամանիա պիրլէմէզ իսէ Պը-րիանըն փաշըր խալալտա գալըր: Ալաման պիր-լէշիլ իսէ Սօվիէթ Բուսիայա գարշը Ֆէթհ օ-լունմագ պիր ճէպհէ թէշքիլ օլմուշ օլուր: Ա-լիէր պիր կիւմիւք տէ Իթալիա տըր: Մուսուլի-նի աթէշի նութգլարը իլէ կիւն պէ կիւն օրտու հէմ տօնանմայր արթըրարագ Յրանտա իլէ պիր հիսապ քէսմէք իսթէյօր: Իթալիա հալ Ը հազրը, տան մէմնուն տէյիլ տիր: Մուհարէպէ Էաղմա-սընտան քէնտինէ էյի պիր հիսսէ վէրիլմէտի: Անատօլույու թէրք էթմէլէ մէճպուր օլտու, Խունուզտաթի Իթալիալըլարը քէնտի թէպաասը թանըթմագ իսթէր քի Թունուզըն պիր գըսմըն-տա Էքսէրիլէթ Իթալիան օլաճագ տըր: Քարա-պըլուս հուսուտարնը սըն Սահարա թարաֆըն-տան կէնիլէլէթմէք իսթէյօր: Պու մէսէլէլէր հալլ օլմագտան Մուսուլինի իթթիֆագա Էաղ-լաշմագ: Ինկիլիպլէրին մէվլիի տէ զայէթ նա-դիք տիր: Ինկիլիպլէր շիմտիլէ գատար էվրօ-փանըն իթթիֆագսըլլըր Էիւզիւնտէն մուհիմ մէվլի թութտույօր: Քէնտի ալըրըլընը հան-կը թարաֆա աթար իսէ օ թարաֆ գուլլէթլի օ-լուր վէ էօյլէճէ սիյասէթինի Էէօրիւտուր իտի: Խուսուտա միւսթէմլէքէլլի հիստալա ալմալը տըր: Օնլար Ինկիլիզ իլէ պէրապէր պու թէք-լիֆի պապուլա մէճպուր տէյիլ տիրլէր: Մ. Ա. մէրիգանըն մէվլիի տախի պաշգա պիր մէսէլէ տիր: Էվրօփա իթթիֆագը վէ սուլհըն թէմէլի օլմասը էյի տիր, լաքին էվրօփա իգթիսատէն Ամէրիգայա գարշը պիրլէշիլ վէ գափուլարը-նը գափար իսէ օ վաղթ Ամէրիգա կիւմ պիր մէվ զիտէ գալըր: Շիմտիլիք պէօյիւք կիւմիւքլէր գարշըսընտա տըրտըր:

Մ. Ամէրիգա Գօնկրէսինտէ Լօնտրա ահա-նամէսի միւպահասէ օլունմապա պաշլատը: Պահրիլէ գօմօսիօնընտա իւշ ամիրալլար օնա գարշը Ֆիքը պէյան էթտիլէր: Բէիա իսարա է-տիյօր քի տէրհալ մէսէլէլէրէ գարար վէրիլմէ-լի տիր, Էօգսա խուսուտի իթթիմա տալէթ էտէ-ճէք տիր: Գօնկրէսէ ախէր պիր գանուն վէ-րիլտի քի ճափօն տախի պաշգա միւլլէթլէր կի-պի մուհաճիլէթ գօթասընա կիրսին: Ուօ-շինկթօնտա 300 միլիօն սօլար սարֆ օլունա-րագ չէհրտէ հէնի իսլահաթ վէ թէգիւնաթլար Էափըլաճագ տըր: Նիւ Եօրք փօլիս գօմիսէրի հուէյլըն իսթիֆա էտիպ՝ Էէրինէ Մալրունի

պօլ շէհրինին «Գօնսթանթինօփլ» իսմինի լազվէթմիշ օլուպ՝ անըն կալընըզ իսթանպուլ իսմիլէ մարուֆ օլաճաղընը Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթինէ րէսմէն թէպլիզ էյլէմիշ, Ամէրիգա հիւքիւմէթի տէ իսթանպուլ իսմինի իսթիմալ էտէճէյինի րէսմէն իւան էյլէմիշ տիր։ — Ամէրիգա հիւքիւմէթի «Ալթուն երլուրզ վալիտէլէր» նամընտա պիր գաշ հիւզ վալիտէլէրի Ֆրանսայա կէօնտէրտի։ Պունլար պէօյիւք հարպտա էօյէն ասքէրլէրին վալիտէլէրի տիրէր քի Ֆրանսատա իլթիֆաթ իւլէ գապուլ օլունուպ՝ ճիւմլէ մէզարիսթանը կէզտիլէր։ Պուլաւընլար վէրտէօն, Տօմօն, Շաթօ-թիէրրի, Պէլլէ օրմանը հարպ մէյտանլարընը զիյարէթ էյլէտիլէր։ — Սապըզ Մէքսիգօ սէֆիրի վէ Լօնտրա Գօնֆէրանսը ազասը Մարբօ Նիւ ձէրզի էյալէթիտէն Սինէյթէ ազա ինթիխապ օլունմազ իւզրէ նութզլար էթմէյէ պաշլատը, իւք նութզընտա մէն ի միւսքիրաթ գանուընըն րէտտ օլունմասընը վէ իշկի մէսէլէսի էյալէթլէրէ արտ տախիլի գանուըն օլուպ, հէր էյալէթ քէնտիսի գարար վէրմէլի իախինի թալսիյէ էյլէտի։ Պուլ հօլ իւլէ Բիւրպլիզընլար արասընտա տախի թէֆրիգա մէյտանէ կէլմիշ տիր։ Պուլ նութզ Ամէրիգանըն հէր թարաֆընտա տէրին թէլսիր հապըլ էյլէտի։ — Մ. Ամէրիգա էն հիւք սէք մահքէմէսի իշկի սաթուն ալմազ պիր ճիւրմ թէլքիլ էթմէյ իտիլինէ տախի գարար վէրտի։

Լօնտրա փարլամէնթինտէ տախի պահրիյէ աւտնամէսինէ գարըն մուհաֆազաքեարլար թարաֆընտան պէօյիւք մուխալիֆէթ վար տըր։ 85 ազալար գարըն պիր թէքլիֆ կէթիրտիլէր։ Ինկիլիթէրա ամէլէ հիւքիւմէթի գապինէսինին մէվզիի սարսըլըյօր։ Ազատականլար Լօյտ ձօրճ պաշտա օլարազ ինթիխապ գանուընըն թէպտիլինի վէ իշարզլէր մէսէլէսինին հալընը իսթէյօրլար։ էյէր ազատականլար րէյ վէրմէզ իսէ գապինէ տիւշէր վէ եէնի ինթիխապ լազըմ կէլիւր։ Գապինէ ազասընտան Սըր Մօզլի նամ միլիօնէր սօսիալիսթ իսթիֆա էյլէտի, իշարզլէր մէսէլէսինտէ իթթիֆազ օլմատըզը իշին։ Տիկէր թարաֆտան մուհաֆազաքեարլար տախի իթթիֆապտա տէյիլ տիրլէր։ Պօլտուն վէ Չիւշիլ կէօմրիւք գօյմազ թարաֆտարը տըրլար։ — Ինկիլիզլէր Պաղէստինէ Նէհուտիլէրին հիճրէթինէ դարըն մանի գօյտուլար։ Պուլ գանուըն տիւնեանըն հէր թարաֆընտա Նէհուտիլէր թարաֆընտան փրօթէսթօլարա սէպէպ օլտու։ Պալէստինտէ նիւմայիշ իշին պիր կիւն տիւքեան-

լար գափատըլտը, վիէննատան, վարչափատան, Գվնօտան, Փարիզտէն, Պէրլինտէն թէլկիրաֆլար հաղըյօր։ — Հինտիսթան մէսէլէսի կիթտիքճէ շիտտէթ քէսպ էտիյօր վէ Ինկիլիթէր իս իշին պէօյիւք դալիլէ աշըյօր։ Պիր վազթ թուզ ալմազ վէ հիւքիւմէթէ օ հօլ իւլէ իթաթսըզլըզ կէօսթէրմէք իսթէյէն էհալի պիր թարաֆտա վէ փօլիսլէր տիկէր պիր թարաֆտա պիր պիրլէրինի պէլէլիպ օթուրտուլար, լաքին կանտինին գարընը վէ Մատամ Նատայտա քի կանտինին կէրինէ րիստէթէ կէլմիշ իտի, հապ օլունտուգտան սօնրա իսեան շիտտէթլէնտի։ Ասքէր սիւհա իւլէ մուգապէլէ էյլէտի, վէ Տհարազան տէնիլէն մահալտէ 650 եարալը վար իտի։ Պօմպէյէ հաղըն պիր մահալտա 200 պին գառար գալապալըզ ալաղա գալգտըլար։ Պալը մահալլէրտէ Իսլամ վէ Հինտիլէր պիր պիրի իւլէ չարփըշտըլար։ Պուլ մէսէլէլէրտէ Պօլէվիլէրին տախի փարմաղը օլտուղու անլաշըլըյօր։ Իսլամլարին րէիսի Նալապ Սըր Տօսթ Մօհամմէտ էհալիլի սաղընտըլըյօր վէ Գօմմիւնիսթլէրէ ալէթ օլմայըն տէյու իւան էյլէտի։ Աֆղանիսթան էմիրի Նատիր Խան տախի էհալիլի Հինտ մէսէլէլէրինէ գարընմազտան սաղընտըլըյօր։ Նէթիւմէսի Աֆղանիսթան իշին էյի օլմալաճաղընը պիրտիրիյօր։ Կանտինին գարընը պիր սէնէ մահապուտա հիւք օլունտու։ Լօնալար փարլամէնթինտէ Հինտիսթան մէսէլէսի իշին գապինէյի սիւալ ճէվապ ալթընա ալտըլար։ Մագտօնալտ տէյօր քի պու հարաքէթ ումուի իսեան տէյիլ, անարշի վէ գարընըզլըզտան իպարէթ տիր։ Սօն խապէլլէրէ կէօրէ Հինտիսթանտա Բանկուն, Պօմպէյ վէ Տազա թարաֆլարընտա գարընըզլըզ գուհուր էթմիշ վէ 34 վէֆիլաթ իւլէ 700 եարալը վար տըր։ Պուրտա Իսլամլար իւլէ Հինտիլէր արասընտա պիր նիգա տըր քի լիման ամէլէսինին թէրք ի էղալը իւլէ պաշլամըշ տըր։ Հայտարապատա իսլամ նիգամը, Ինկիլիզլէր թարաֆընտան տըր վէ էհալիլի Հինտիլէր իւլէ պիրլէլմէքտէն սաղընտըլըյօր։ — Մալթատա տախի պիր վազա օլտու։ Մալթա վալիսի մահքէմէ պինասընտան չըգար իքէն իւզէրինէ իւշ տէֆա գուրչուն աթըլտը իսէ տէ խապէթ էթմէտի։ էհալի վալիլի իշթիրաք ր հիսս կէօսթէրտիլէր։

Ֆրանսըզ ասքէրի Յունիս 30տա քեամիլէն Ալաման արազիսինի թալիլիյէ էտիպ՝ տըշարը չըգմըշ տըր։ Հարպտան պէրրու իւք տէֆա օլարազ Ալամանլար թէքմիլ մէմլէքէթէ սահիպ

օլույորւար: Այսամանիաննն պօրճընը թէսվիյէ չթմէք իշիւն թէշքիլ օլունան պէյն էլ միւլէլ պանգա Պէրնտէ աշըլտը: Բէիսի պիր Ամէրիգաւր տըր: Պու հօլ իլէ էվէլէթի պօրճ սէնէտլէրի քնամիլէն հազըլըպ, Եունկ փւանը պաշլամըշ տըր:

Սիւրիանըն եէնի գանուն ը էսասիսի այնի դէմանտա փարիզտէ վէ Պէյրութտա նէշը օլունտու, էօյլէ դանն օլունույօր քի հէմ Ֆրանսա, հէմ Լէրլի ազգայնականլար մէմնուն օլաճագլար: Պու գանունա կէօրէ Լիւրանան իշիւն ալըր վէ Սիւրիա իշիւն ալըր գանունլար վար տըր: Սիւրիա տաիսի տէօրթ գըսմա թագսիմ օլունմուշ տըր: Սիւրիա Ալէվիլէր տիյարը, Լաթագիյէ վէ էթրաֆը, Իսքէնէէրուն սանճաղը վէ Տիւրքի Տաղը հիւքիւմէթլէրի: Պու գըսմար՝ արալարընտա պիր իթթիֆագ ահանամէսի իլէ պաղըր օլաճագլար տըր: Մէպուսան ինթիսապը եէնի գանուն իւզրէ օլաճագ վէ բէիսի մէպուսան սէչէճէք տիր:— Սիւրիա Թիւրք հուտուտընտա գարըշըլըք վար տըր: Թիւրք չէթէլէրի Գամըշըրտա Ֆրանսըգ գարագօլունա հիւճմ էտիպ՝ իքի աաքէր էօլաիւրտիլէր:— Թիւրքլէր նէսիպին Միւսլիմիյէ թարաֆընտան էհալիյի Ասանա թարաֆընա չէքիյօր: Թիւրքլէր Ֆրանսըգ թէյյարէլէրինէ սիւրա աթմըլար իտի, թէյյարէլէր տէ պօմպարտման էտիպ՝ ալթը Թիւրք աաքէրի էօլտիւրտիլէր:

Իքալիա պաշ վէքիլի Մուսօլիւնի մէմէքէթին չէմալընա տօղրու եօլճուլըգ էտիպ՝ Ֆլօրէնտէ վէ Միլանտա եիւզ պինի միւթէճալըգ էհալի հուղուրընտա աթէշի նութգլար իրատ էյլէմիշ տիր: Պու նութգլարտա Իթալիանըն տիւշ մէնէլէրինէ մէյտան օգուճագտա վէ էհալիյի աաթէթա հարպա թէշվիք էյլէմէքտէ տիր: Օ տէրէճէ քի էհալի արասընտան գահը օլտուն Ֆրանսա կիպի պաղըրըլար վուգու պուլմուշ տըր: Պու նութգլար էվրօիա ալէլիուսուսա Ֆրանսա մաթպուսաթընճա թէհիլէթլի գանն օլունույօր: Աշըգտան աշըգա Ֆրանսայա վէ Եուկօսլալիաւա մէյտան օգուճագ կիպի իտիլէր: Ֆրանսըգլար պիհագըն պու իմա էթտիյի տիւշմէնլէր քիմ տիր տէյու սօրույօրլար: Ֆրանսա բէիսիւնի Ալճէրիյէ կիտիպ՝ եիւզ սէնէլիք ֆիւթիւհաթըն սէնէ ի աէվրիյէսինի հափտըղը վէ Պըրիանըն միւթթէհիտ էվրօիա տէօվլէթլէրի փըրլանըն թէքիլիք էյլէտիյի շու սըրատա Մուսօլիւնի պէօյլէ հարպ եօլլու նութգլարը փէք մէվսիմսիլ կէօրիւնիւյօր: էհալիյէ իրթապէն

«Վէրսայլտան հարալը օլարագ տէօնտիւք վէ սիլ սիւրաշարընըգ իլէ Իթալիանըն հագընը միւտաֆաա էտէճէքսինիլ» տէմիշ տիր:— Իթալիանլար օն պին թօնօլըգ պիր գըուաղէօր տահա տէնիլէ էնտիրտիլէր: Իթալիա տօնանմաւընըն պէօյլէ արթմասը վէ Մուսօլիւնիւն չէտիտ նութգլարը սուլհ իշիւն թէհիլէթլի պիր հալ թէշքիլ էտիյօր: 1922տէ Իթալիա տօնանմասը 190 պին թօնօ իտի, 1932տէ 405 պին օլաճագ, քի հէման Ֆրանսայա միւսալի օլաճագ տըր: Պու եէնի տօնանմա պիւտճէսի մէճլիստէ միւկագէրէ օլունուպ ճիւմլէ ազալար Մուսօլիւնիւն թէքիլիքլէրի լէհինէ նութգ էյլէյիպ գապուլ էյլէտիլէր:

Այսամն բէիս ի ճիւմհուրը Հինտէնպուրկ պիր պէյաննամէ իլէ ճիւմլէ աաքէրլէրի ճիւմհիւրիյէթին միւտաֆաաւընա սատըգ գալմաղա տալէթ էտիյօր: Հինտէնպուրկ իմփէրաթօրըն էն միւթիւ ճէնէրալը օլտուղու հալտէ ճիւմհիւրիյէթէ պու տէրէճէ սատըգ օլմասը տիլգաթա շայան տըր:— Այսամն Ջէփիլինի Սփանիա իւզէրինտէն ուշարագ ճէնուպի Ամէրիգայա 4000 միլ մէսաֆէ կիթտի վէ օրատան Պրագիլ իւզէրինտէն Հալանատան Նիւ Եօրքա ալտէթ էյլէտի:

Բուսմանիատա Եհհուտիլէրէ գարըշ հարաքէթ շիտտէթ քէսպ էտիյօր: Պուքրէշտէ, Եաշտա վէ սաիւր չէհիլէրտէ թալէպէլէր թարաֆընտան նիւմայիւշլէր վէ աշըգտան հիւճմլէր վուգու պուլույօր: Տօգթ. Գուգա իսմինտէ պիր Եհհուտի փարլամէնթէ ինթիսապ օլմասը հարաքէթի շիտտէթլէնտիւմիշ տիր: Հիւքիւմէթ պու հարաքէթէ գարըշ շիտտէթլէ մուամէլէ էաէճէյիւնի պիւտիւրիյօր: Իճապ էտէր իսէ սիւրա իլէ վէ աաքէր իլէ միւտաֆաա էտէճէք տիր:

Ձիւնտէ տէհէթլի հարպ օլըյօր: Ալթը կիւն տէվամ էտէն հարպտա 20,000 քիշի թէլէֆ օլմուշ տըր: Պօլէվիլէր պէօյիւք ֆաալիյէթտէ տիրլէր: Նոնքին հիւքիւմէթի եանի միլլիճիլէր զալիպ կիպի կէօրիւնիւյօր: Այնի գէմանտա հէր թարաֆտա չէթէլէր, խըրսըլար իշ պաշընտա տըրլար:— Ամէրիգա հիւքիւմէթի Ձիւնտէ գափիւթիւրաօնլարըն զալգմասընա, եանի Ամէրիգա թէպաա վէ էմլաքընըն Ձիւն գանունը իլէ մուամէլէօլմասընա գարըշ կէլիյօր:

Ալէն Մանիսալը օլուպ՝ Ամէրիգայա հիւմրէթ էթմիշ վէ սիկարա ֆապրիգասը աշարագ միլիօնլար գազանմըշ օլան Եհհուտի Շինասի

վէֆաթ էյլէմիշ օլուպ՝ Մանիսատա պիր միլիօն ուօլար սարֆ էտիպ՝ պիր խաթթախանէ եափ լաւոյնը վասիլէթ էյլէմիշ խաթ: Շինասինին զպրըսը Մանիսայա կիթմիշ վէ ինչաթաթա պաշլաթ միշ տըր:— Պրիան միլթթէհիտ էվրօիա թէք լիֆինի թիւրքիայա եօլլամասըղը իշին թիւրք լէր կիւճէնիժօրլար:— Թիւրքիատա եէնի պիր հիւքիւֆէթ պանդասը աշլըմաղա գարար վէրիւմիշ տիր: Սէրմայէ 25 միլիօն թիւրք լիրասը օլլամա: Պանդիօթ չղգարապիլէճէք, օլ պիր պանգալար տախի սէրմայէտէն հիսսէ ալապիլէճէքէր վէ իսթէտիլէրի կիպի իշլէյէ պիլէճէքէր տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Խարիւռթատքի Եփրատ գօլէճինին սէրմայէն օլուն 160 պիր ուօլար Պօթօն գատըլարընտան Սէնտըրընըն հիւքմնամէսի իլէ Պօրտ շիրքէթինէ կէջմիշ տիր: Պու փարա նագա վէ սէհմ բեալըլար օլարագ սէնէվի իրատը տէօրթ մազ սէալէրէ գուլլանըլամագ տըր: Սէնէվի 2000 ուօլարը Հալիպ գօլէճի, Սէլանիքտէքի Անաթօլիա Գօլէճի վէ Աթինա գըղլար գօլէճինտէ ֆաղիր շալիրտէրին մէքթէպիլէսի իշին զօւլլանըլամագ տըր: Սէնէվի 6000 ուօլար իսէ էրմէնի ճէմաթը արատընտա թալիմ ու թէրպիլէ մագստէլէրինէ գուլլանըլամագ, Պօրտըն միւնասիպ սայտըղը պիր թարգտա: Եփրատ Գօլէճի 1879տա Հուլիըր վասըթասըլա աշլըմը էտի վէ 36 սէնէ խըգմէթ էյլէտիքտէն ոսնրա 1115տէ թիւրք հիւքիւմէթի թարաֆընտան գափատըլտը: Սէվիլիէճէք պիր խուսուս տըր քի պու մէպլաղ մահաշ նօքթաի նագարընտան տէյիլ, իլլա Հալլարա թախսիս օլունմագտա տըր:— Մեղգոնեան սէնէվի պին լիրա կաթողիկոսարանտ թախսիս էյլէմիշ տիր:— Մաթըլ Արլէնին վալիտէսի Տիկին Գուլսումեան Աղգալին Հիւանդանոցա 103 ինկիլիղ լիրասը իհտա էյլէմիշ տիր: Քէզա Ն. Կիւլպէնկեան 500 լիրա Ամէրիգատան Ժամկոչեան 3000 ուօլար իհտա էյլէմիշ տիրլէր:— Գալսէրիտէ Ֆէնա իշսիղլիք վար տըր, օն ֆամիլիա Սթանպօլա հիճրէթ էյլէտիլէր: Օրատա 70 գատար որը վար տըր: Պօղաղլայանտան տախի 20 ֆամիլիա Սթանպօլա կիթմիշ տիր:— Պէյրութտա եէնի պիր ճեմարան տախի աշլըմըլտըր: Պու ճեմարան Յ. Հ. Դաշնակցութիւն հիմայէսի ալթընտա օլուպ՝ էվ-

վէճէ Իսքէնտէրիլէ մէքթէպիլէրինտէ միւտիր վէ մուալլիմ հալինտէ պուլունան Ն. Աղբալեան, Լ. Շանթ վէ Փափագեան իտարէսինտէ օլլամաղ տըր: Պու մէքթէպին իտարէսի իջին Ամէրիգատաքի Դաշնակցական Կարմիր Խաչը 3000 ուօլար թախսիս էյլէմիշ տիր: Նիւ Եօրթտա ապէն Այնթապը Նորեան պիրատէրլէր տախի 500 ուօլար իհտա էյլէմիշլէր տիր:

ԱՐԱՆԸԼԵՑՈՐԼԱՐ

Սիվապը Պայծար խաթինտէ պիր էրմէնի գատըն շիմտի Այնթապ խաթթախանէսինտէ եաթըլօր: Ամուճատընըն խաթի Ատաքէլ Գուլգատ, տայընըն խաթի Նիկողայոս Թուղլուեան, Հէմ շիրէսինին խաթի Զապէլ, պիրատէրլէրի Մանուկ վէ Հալի: Պունլարտան հէր հանիի պիրիսի էտրէսինի Բահնիւմա վասըթասըլլա քէնտինէ պիրտիրի իսէ մէմնուն օլլամագ տըր:

* * *

Գահրէտէ Գալսէրիլի Գարեգին փաղաւան պիրատէրի Մակարիոս փաղաւանըն էտրէսինի պիրմէք իսթէր, աթիտէքի էտրէսի պիրտիրլէսի արղու օլունուր:—

Karekin Paklayan, Khan Khalil, Cairo, Egypt

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Դաշնակցական Պիրատէրլէրիմիգէ

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Րուհիլ Գուտա Հագգընտա Տէրալէր

Պաղչէտէ Մէգար

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

«Պըմ»

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Սան փալլօտա Գիլիսէ Թէշիլի

ՎԵՐ. ՀԱՅԿ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ

Վիմտան վէ Ատէթ Ի Պէլտէ

ՄԻՒԹԵՆԵՎԼԻ

Ճեգալիք

Փրօֆ. Թուլման

Մալիւմաթ փարչալարք

Կիւմիշ Զորեկեան

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ